

วิชา ๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พระกับพระเจ้าลูกันออก ลูกันออกที่การฝึก บวชมาแล้ว ถ้าไม่ได้ฝึก ก็บวชมาอย่างนั้นละ เวลาบวชขึ้นมาเห็นใหม่ อุปัชฌาย์ต้องให้ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อุปัชฌาย์นี้ให้หมดแล้ว แต่พวกเราเวลาบวชแล้ว เราก็ก้าวแต่จะไม่รู้ ทางวิชาการก็เหมือนกัน บวชแล้วต้องศึกษา ไตรสิกขาเราต้องศึกษา ถูก ต้องศึกษา แต่ก็ศึกษาแบบ การเรียนรู้ สุตมยปัญญา มันหยาบมาก ทางวิชาการเราเรียนรู้ขึ้นมาแล้วเราทำได้ใหม่

แต่ในภาคปฏิบัติ มันฝึกเลย คูอย่างเช่น พระป่าที่อยู่กับครูบาอาจารย์ เวลาฝึกจะ ไล่เดียนั้นเลย ฝึกคือฝึกต่อหน้า เราเอง เราบวชมาแล้วเราก็กศึกษา บุปผสิกขา วิสุทธิมรรค พวกนี้เราดูหมด แต่ดูแล้วก็ไม่เข้าใจ ดูแล้วก็งงนะ แต่ถ้าเราอยู่กับครูบาอาจารย์ เวลาประเคนฝึก หยิบฝึก วางของฝึก โอ้โฮ โคนทีไร ตึง! ตึง! ทุกทีเลย พอโดนเข้าไปปั๊บ มันก็ได้นิสัย การขอนิสัยใจ

การขอนิสัยเป็นประเพณีของพระป่า เห็นใหม่ เวลาอาวโสกันเต เราเคยไปกับ หลวงปู่เจี๊ยะ ด้วยความคุ้นเคย ไปฉันทกับหลวงปู่เจี๊ยะ ทีนี้เพื่อนที่เป็นเพื่อนบ้าน ไม่ได้ เจอกันมานาน แล้วไปเจอกันในกรุงเทพ เขาเห็นเขาก็ดีใจ เขามาถามปัญหา เราก็ตอบ ปัญหาเขา โอ้โฮ หลวงปู่เจี๊ยะนะ นี่แหละ อาจารย์กับลูกศิษย์ หันมาใส่เราทีหนึ่ง หงายท้องเลย “ภิกษุเดินตามเวลาไปบิณฑบาตนี้ห้ามพูด” พูดต่อหน้าโยมเลยนะ ปิจจาสมณะ ภิกษุผู้เดินตามใจ อย่างเช่น พระพุทธเจ้าเวลาออกบิณฑบาต จะมีพระ อานนทอัมมบาตรตามหลัง “เดินตามนี้ห้ามพูด” เอาต่อหน้าเลยนะ อี๊.. เบรคนี่ โอ้โฮ หัว ทิ่มเลย แต่เรากลับภูมิใจนะ เรากลับภูมิใจว่า ครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ แต่ถ้าเป็นพระ ทั่วไป เขาไม่กล้าพูดหรอก เพราะอะไร เพราะพูดไปแล้ว มันฉีกหน้ากันต่อหน้า ธารก้านัลเลย อันนี้เดียนั้นเลยนะ “ปิจจาสมณะห้ามพูด”

แล้วก็ดูเหมือนว่า พระปानीไม่ได้ทำอะไรกันเลย ไม่ได้ศึกษาอะไรเลย แต่สังเกตได้ไหม เวลาพระปายอยู่กับครูบาอาจารย์ ถ้าจะพูดก็ต้องขอโอกาสก่อน จะทำอะไรก็ต้องขอโอกาสก่อน เห็นไหม นั่นคือ เขาทำจากหัวใจนะ ทำจากหัวใจคือเขาจริงจัง

แต่ถ้าเราไปอ่านในพระไตรปิฎก ก็จะงงไปหมด อ่านวินัยกึ่ง อย่างภิกษุ เห็นไหม ภิกษุทำอะไรก็ผิด เว้นไว้แต่สมมุติ เราอ่านมาหมดแล้ว ในวินัยมุข “เว้นไว้แต่สมมุติ” เว้นไว้แต่สมมุติเพราะอะไร พระเขาจะตั้งผู้ทำหน้าที่ อย่างผู้ที่ได้รับกิจนิมนต์ ผู้ที่ทำหน้าที่อะไรต่างๆ เว้นไว้แต่สมมุติคือให้อีกคนนั้นทำได้

อย่างของของสงฆ์นี้ เขาเอามาก็เป็นของของสงฆ์ พอเป็นของของสงฆ์แล้ว “ภิกษุย่อมเอาลาภของสงฆ์มาสู่ตน” ของของสงฆ์เป็นของสงฆ์แล้ว แล้วถ้าเราหยิบมาใช้เลยนี้ จะเป็นอาบัติทันทีเลย เว้นไว้แต่สมมุติ เป็นผู้แจกของสงฆ์นั้น

เราบอกว่าสมมุติๆ ทุกคนก็บอกว่า เราปฏิบัติกันเพื่อจะให้พ้นจากสมมุติ แต่ในชีวิตความเป็นจริงนั้น กฎหมายก็สมมุติ วินัยก็สมมุติทั้งนั้น ปัญญาที่สมมุติ ปัญญาที่เกิดขึ้นนี้เป็นสมมุติใหม่ ถ้าเป็นของจริงมันก็ต้องอยู่กับเราสิ เพชรยังเป็นสมมุติเลย เพชร มันก็ต้องย่อยสลาย มีอะไรบ้างที่เป็นของจริง นิพพานเท่านั้นเป็นของจริง นอกจากนั้นไม่มีอะไรเป็นของจริงเลย

แต่สมมุติที่ใช้ทำลายสมมุตินะ อย่าไปรังเกียจสมมุติ ขึ้นต้นก็ว่า เราจะปฏิบัติให้เป็นวิมุตติ ถ้าสมมุติเราไม่เอา ลมหายใจเข้าลมหายใจออกนี่ก็สมมุติ คุณลมพัคสิ หายใจไม่ทันเลยนะ แล้วลมพัคมันได้อะไร แต่เราหายใจเข้าเอาออกซิเจนเข้าไปในร่างกายของเราก็สมมุติอันหนึ่ง สมมุติชั่วคราว เว้นไว้แต่สมมุติใจ

ถึงบอกว่า ถ้าเป็นพระปฏิบัติ มันมองทีเดียวก็น่าออกเลย แต่ถ้าเป็นอย่างนี้ปั๊บ เราก็ศึกษา การศึกษาของเรา เราก็คิดประสาเราว่า สิ่งนี้เรารู้ ยิ่งรู้มากนะก็คือยิ่งไม่รู้อะไรเลย เหมือนอย่างนักกฎหมาย จบกฎหมายมานี้รู้หมดเลย แต่ลองให้ไปว่าความสิ เงอะๆ งะๆ ทำอะไรไม่ถูกหรอก แต่พอจบแล้วเราต้องไปฝึกงานใช่ไหม เราต้องไปสำนักงาน เราต้องไปฝึกงาน เราต้องไปหัดความชำนาญของเรา

แล้วแง่มุมการใช้นี้ อาจารย์สอนกฎหมาย แล้วถ้าเด็กมันฉลาดมาก เทคนิคมันดี เวลาไปว่าความ ถูกศิษย์กับอาจารย์ไปเจอกันในศาลนะ เป็นทนายคนละข้างยังแพ้ลูกศิษย์ อาจารย์สอนมากับมือเลยนะ เวลาไปว่าความในศาล เพราะการว่าความนี่มันอยู่ที่คนจำใจใหม่ พอไปเจอกันระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ อาจารย์แพ้ก็มีเยอะแยะไป นี่เพราะปฏิภาณไหวพริบของเขา การใช้แง่มุมกฎหมาย การชี้หน้า การซักค้านทำลายความน่าเชื่อถือของฝ่ายตรงข้าม นั่นคือเทคนิค คือปฏิภาณไหวพริบของเขา

ย้อนกลับมาที่ว่าหยาบหรือละเอียด หยาบหรือละเอียดนี้มันจะดูออกเลย มันรู้เลยว่าหยาบอย่างไร ละเอียดอย่างไร มันเป็นเพราะว่าเราไปติดกัน ทุกคนจะศึกษาเห็นใหม่ เวลาโยมที่มาหาเรา แล้วบอกว่า เวลาปฏิบัติแล้ว พิจารณานามรูปนี้ มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันตอบสนองได้หมด มันตอบความรู้สึกรู้สึกของเราได้หมด เรบอกว่า มันผิดตรงนั้นละ ผิดตรงที่เป็นวิทยาศาสตร์

วิทยาศาสตร์มันตายตัว คุณี สมานนี้ กว่าจะจะเป็นสมาน เหมือนน้ำเลยนะ อุณหภูมิของน้ำ มันจะเดือดอย่างไร อุณหภูมิปกติของน้ำเป็นอย่างไร อุณหภูมิที่น้ำจะเดือด แล้วเวลาที่อุณหภูมิมันเริ่มเย็นลง เห็นไหม อุณหภูมิมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จิตที่มันจะเป็นไปนั้น มันจะเป็นวิทยาศาสตร์ตรงไหนละ มันจะเป็นวิทยาศาสตร์ที่ตายตัวได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้หรอก เวลาจิตที่พิจารณาไปก็เหมือนกัน ถ้ามันจะปล่อยวางนั้น มันต้องมีขั้นตอนของมัน มันจะปล่อยวางขนาดไหน ตักขฬพาน สมุจเฉทพาน มันปานอย่างไร ถ้าคนไม่เป็นอย่างไรมันก็ไม่รู้ แล้วถ้ามันเป็นวิทยาศาสตร์ก็ต้องเป็นอย่างนั้นๆ มันเป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้เลย ผิดตรงที่มันเป็นวิทยาศาสตร์นั้นละ

วิทยาศาสตร์นี้เป็นโลก จะเอาโลกมาวินิจฉัยธรรมไม่ได้ ธรรมก็ต้องเอาธรรมมาวินิจฉัย แล้วธรรมวินิจฉัยนี้ มันธรรมของใคร ธรรมของใครเห็นใหม่ ผู้ที่อยู่ต่ำกว่าจะสอนผู้ที่อยู่สูงกว่า เป็นไปไม่ได้เลย ผู้ที่อยู่สูงกว่าเท่านั้น เราอยู่ที่สูง เราจะสามารถดึงคนที่อยู่ต่ำกว่าขึ้นมาที่สูงได้ คนที่อยู่ต่ำกว่าจะใช้ดันเอา ดันเอามันขึ้นไม่ได้ ไม่ได้หรอก สิ่งนั้นเป็นไปไม่ได้เลย

แต่นี้เราไปคิด เห็นใหม่ ว่าเป็นวิทยาศาสตร์ เพราะเรากลัวผิวกันไง ปฏิบัติกันก็กลัวผิวกัน ทุกคนกลัว เราก็ก้าว แต่จะบอกว่าไม่ให้ผิวกันเลย มันก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้เลย ของที่เราไม่รู้ไม่เห็น แล้วจะไม่ให้มันผิวกันเลย มันเป็นไปได้หรือก แต่ที่นี้ของที่มันไม่เคยไม่รู้ไม่เห็น แต่เรามีความปรารถนามีความตั้งใจทำ เราก็อำนาจของเราไป ผิดถูกมันจะสอนเราเลย เวลาผิวกันขึ้นมา อย่างพวกเราปฏิบัติกัน เราไม่เคยรู้สิ่งใดๆเลย พอจิตมันพัฒนาไปแต่ละอย่างนะ เราก็อำนาจแล้วใจ ว่าสิ่งนี้เป็นผล ทั้งที่มันไม่ใช่ผลหรือก มันเหนือการคาดหมายมาก ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม สิ่งนั้นจะเป็นธรรม ผู้ใดคาดหมายคั่นเดาจะเป็นธรรมไม่ได้ แล้วจะคาดหมายคั่นเดากันทั้งนั้น เพราะการคาดหมาย การคั่นเดามันก็คือจินตมยปัญญา มันเป็นจินตนาการอันหนึ่ง จินตนาการที่มีจิตรับรู้ จินตนาการของเขา จินตนาการทางวิทยาศาสตร์ เห็นใหม่ การวิจัยมันต้องจินตนาการ ต้องสร้างโครงการในหัวเราก่อน จินตนาการอย่างนั้น มันไม่มีจิตรับรู้ แต่จินตนาการของจิตนี้ที่มันทำ มันเป็นไปได้ มันแปรเปลี่ยนสภาพของมัน พอจินตนาการไปมันเป็นสภาพอย่างนั้น ก็คั่นเด้นไปกับมันนะ นี่มันเป็นธรรมะจินตนาการทั้งนั้น

ถ้าเป็นความจริง อย่างที่เราพูดเป็นวิทยาศาสตร์นี้ เวลาเทศน์เราก็อาศัยวิทยาศาสตร์ทั้งนั้น คุณติ เช่น คอมพิวเตอร์ต่างๆ เราก็อาศัยสิ่งนี้เป็นบุคคลาธิษฐาน เป็นการเปรียบเทียบ ให้เราเข้าใจ ให้เราสามารถเข้าใจได้ คำว่าบุคคลาธิษฐานคือตัวอย่างคือตุ๊กตา ความรู้สึกของเรานี้มันเป็นนามธรรม เราต้องตั้งตุ๊กตาขึ้นมา แล้วตุ๊กตานั้นเราจะไปแบบตุ๊กตาใหม่ แล้วตุ๊กตานั้นเราจะคิดแปลง เปลี่ยนแปลงมันอย่างไร คำว่าตุ๊กตาใช้ใหม่ เราทุกคนจะเล่นตุ๊กตาคันคนละอย่างทั้งนั้น ผู้หญิงก็เล่นตุ๊กตาไปอีกรูปแบบหนึ่งผู้ชายก็เล่นเป็นเครื่องยนต์กลไก

เห็นใหม่ คำว่าเล่นอย่างหนึ่ง คือ จิตมันชอบ ถ้าจิตมันชอบเห็นใหม่ สิ่งใดที่เรารักเราปรารถนา แล้วเราได้มาเราจะชื่นใจใหม่ แต่สิ่งนี้ไม่ต้องการเลยแล้วถูกยึดเยี่ยมมาให้ก็อยากจะทำทิ้งเลย แล้วจิตมันจะเป็นอย่างนั้นใหม่ นี่ใจ มันเป็นจิตเป็นนิสัย ทีนี้ถ้าเป็นโดยกรอบของวิทยาศาสตร์ มันจะพิสูจน์ธรรมะไม่ได้

เพียงแต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านสอน อย่างหลวงปู่มั่นเวลาท่านพูดนะ ท่านก็พูดของท่าน พระพุทธเจ้าก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าเวลาอธิบายธรรม เป็นกลางนะ แล้วอยู่ที่พวกเรานี้จะทำได้มากได้น้อย และจิตนิสัยของเราจะเข้าถึงได้หรือเข้าถึงไม่ได้ ถ้าเข้าถึง

ไม่ได้ คุณอย่างผู้ปฏิบัติ ก็มาปฏิบัติกันมานานนะ พยายามชวนขวยทำกันไป แต่ทำไมจิตมันไม่เป็นไปละ ถึงไม่เป็นไป มันก็ได้คือได้การฝึกฝน

ทำไมตอนเช้าขึ้นมา เคี้ยวนี้ ทางกายเราต้องให้ออกกำลังกาย การออกกำลังกายนี้มันเป็นการรักษาก่อนที่โรคมันจะเกิด ถ้าเราออกกำลังกายขึ้นมา เราพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง โรคภัยไข้เจ็บมันก็เป็นน้อย ไม่ต้องรอให้เจ็บไข้ได้ป่วย แล้วค่อยไปรักษา

การภาวนาของเราเนี่ย ถ้ามันภาวนาไม่ได้ก็เป็นอย่างไร เหมือนออกกำลังกายใน ออกกำลังกายทางจิต จิตมีวิวัฒนาการของมัน จิตมันได้พัฒนาเห็นไหม ที่เราเป็นทุกข์กัน คุณติ อย่างถ้าเราย้ำคิดย้ำทำ เรามีแต่ความทุกข์นี้มันต้องป่วยแน่นอน โรคเครียดมาจากไหน โรคเครียดมาจากที่ว่า เราไม่รู้จักตัวตนของเรา ถ้าเรามีตัวตนของเรา หมายถึงว่าเรามีความเข้าใจเรา เราไม่มีความเรรวนในหัวใจ โรคเครียดมันจะมาได้อย่างไร เราควบคุมจิตได้ เราควบคุมผู้รับรู้ได้ การรับรู้สิ่งต่างๆ นี้ สิ่งที่มีมันจะเกิดให้เราลงเสงสัย มันก็เกิดมาจากความวิตกกังวลของเราทั้งนั้น ถ้าเราไม่วิตกกังวลของเรา เราเข้าใจตัวของเรา สิ่งนั้นมันเป็นอย่างไร สิ่งนั้นมันก็มาจากภายนอกทั้งนั้น เห็นไหม คุณติ หลวงตาท่านสอนประจำว่า “ให้ดูใจเรา ให้ดูใจเรา อย่าไปดูใจคนอื่น” แต่เวลาเรายู่กับสังคม ใจ เรามีความเกรงใจกัน เรายู่ด้วยกันนี้ น้ำใจนี้มันก็แสดงออกกันเป็นเรื่องธรรมดา

แต่เวลาเราจะไปนั่งภาวนานะ โอ้โฮ เรานั่งภาวนาไม่ได้เลย นาย ก. นาย ข. นาย ง. เขายังวุ่นวาย เขายังทำงาน แล้วเราก็วิตกกังวลไปหมดว่าเราจะไปช่วยเขา เห็นไหม ฟุ้งซ่านแล้ว เราทำหน้าที่ของเราจบแล้ว เราทำสิ่งที่ดีแล้ว อย่างพระทำข้อวัตรนี้ พอทำข้อวัตรจบแล้ว วันนี้ถึงกระบวนการที่เราได้ทำถึงที่สุดแล้ว ทีนี้จะเป็นเวลาส่วนตัวของเราแล้ว ถ้าเป็นเวลาส่วนตัวของเราแล้ว เราก็ต้องรักษาใจของเราแล้ว เห็นไหม “ดูใจเรา ดูใจเรา” แต่ใจเรานี้มันไม่ดูใจเรา จะไปเอาแต่คนอื่น มันจะออกไปข้างนอก ถ้าเข้ามาดูใจเรา รักษาใจเรา นี่ไง ถ้ารักษาใจเรา ที่ว่าเป็นธรรมๆ คือมันเป็นธรรมอยู่ที่นี่ เป็นธรรมคือว่าเราตั้งสติได้ไหม เราเอาเราอยู่ได้ไหม ถ้าเราเอาตัวเราอยู่ได้ สิ่งนี้จะเป็นประโยชน์กับเรา มันจะเห็นนะ

คนเรานี้ คุณติ เราเป็นพ่อเป็นแม่คน เราอยู่บ้านอยู่เรือน เราเก็บรักษา แล้วลูกมันไม่ทำงานทำการ มันไม่รู้จักเก็บรักษา เราสอนมัน กว่ามันจะทำได้ตามเรา เห็นไหม เราอยู่ในบ้านของเรา เราจัดการหมดแล้ว เรียบร้อยหมดแล้ว ทุกอย่างเราเก็บเข้าที่หมดแล้ว แล้วพอลูกเราเข้ามา มันรื้อคั่นนะ มันวางไว้ระเกะระกะหมดเลย เราจะรู้ว่าลูกเรามันทำอย่างไร

ภาวนาก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านเสร็จกระบวนการของท่านแล้ว เหมือนกับบ้านที่จัดเก็บไว้เรียบร้อยหมดแล้ว การจัดเก็บกับวิธีการที่ไปจัดเก็บ แล้วคนที่มาเขาจัดเก็บไม่เป็น หรือไปรื้อคั่นออกมา วางไว้ผิดตำแหน่งใด ที่เขาจัดเก็บไว้ นั่นมันไม่ถูก ถ้วยชามนี้เอามาวางไว้ ขวางประตุ คนเดินเข้ามาก็ต้องเหยียบมาก่อนเลย สติถึงจะถูก นี่คือความคิดที่เห็นผิด มันเห็นผิดแล้ว แต่ถ้าเราจัดเก็บของเราเรียบร้อยแล้ว จิตที่มันจะ เป็นไป มันจะรู้ว่าอะไรควร อะไรไม่ควร ถ้ามันเป็นสิ่งที่ควรขึ้นมา แล้วมันรักษาของมัน ก็จะเป็นประโยชน์กับมันมาก เป็นประโยชน์นะ เป็นเรื่องสังขาร เป็นเรื่องความจริง เรื่องธรรมมันคือเรื่องความเป็นไปนะ

สองแผ่นนี้มันจะตอบอีกยาวมาก วิชา ๓ นี้มันอธิบายกันครึ่งวันเลยละ

ถาม : กรรมเป็นเผ่าพันธุ์มีความหมายว่าอย่างไร

หลวงพ่ : กรรมเป็นเผ่าพันธุ์เห็นไหม กัมมพันธุ์ กัมมโยนิ กัมมปฏิสร โณ พระพุทธเจ้าสอนว่าทำดีได้ชั่วได้ชั่ว พระพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรม คำว่า พระพุทธเจ้าสอนให้เชื่อกรรม ในปัจจุบันนี้ เราเอาแบบวิทยาศาสตร์ เดียวนี้เขามีสแกน กรรม เขามีการวินิจฉัยกรรม มันจะบ้า! มึงจะเอาอะไรมาสแกน จะเอาอะไรมา สิ่งที่ถูก นั้น มันพูดเป็นโวหาร

กรรมนี้เป็นอจินไตย หมายถึงว่า อจินไตย ๔ พระพุทธเจ้าบอกไว้แล้ว พุทธวิสัย กรรม โลก ฌาน คำว่าอจินไตย มันกว้างขวาง แม้แต่ปัญญาของพระพุทธเจ้า ยังตัดสิน ให้มันเป็นวิทยาศาสตร์ คือให้มันเป็นโดยลำดับไม่ได้เลย เวลาพระพุทธเจ้าระลึกย้อนไป ในบุพเพนิวาสานุสติญาณ ไม่มีต้น ไม่มีปลาย

คำว่าไม่ได้ นั่น เช่น พระในสมัยพุทธกาล บางองค์เห็นใหม่ เวลาฟังพระพุทธเจ้าเทศน์ที่เดียวกันก็เป็นพระอรหันต์เลย พระก็แปลกใจ ก็ไปถามพระพุทธเจ้าว่าทำไมเป็นอย่างนั้น นี่ก็จะบอกถึงเรื่องกรรมไง พระพุทธเจ้าบอกว่า ไซ้ เขาเคยเป็นอย่างนั้น เพราะเหตุนี้ เหตุนี้ เหตุนี้มา พาหิยะ เวลาฟังพระพุทธเจ้าเทศน์หนเดียวกันก็เป็นพระอรหันต์เลย ชาติที่แล้ว ชาติก่อนนั้น เวลาเขาเป็นพระขึ้นไป เขาไปภวานาบนหน้าผาตัด เห็นใหม่ ทำบันไดขึ้นไป แล้วทำลายบันไดทิ้งเลย ตกลงกัน ๕ องค์ว่า ใครนั่งบนนี้ต้องเป็นพระอรหันต์ ถ้าใครสำเร็จแล้วให้เหาะลงไปเลย ถ้าใครไม่สำเร็จก็ให้ตายบนนั้น เหาะลงไปได้ ๒ องค์ อีกองค์เป็นอนาคามี อีก ๒ องค์ตายบนนั้น พาหิยะเป็นคนหนึ่งที่ตายอยู่บนนั้น แล้วพอปฏิบัตินี้ก็ปฏิบัติเต็มที่แล้ว บุญกุศลอันนั้น มันก็พาเกิดพาตาย พอสุดท้ายก็มาเป็นพาหิยะ เรือแตกกลับมาไง ไปเป็นพ่อค้า พอเรือแตกก็เข้าฝั่ง พอเข้าฝั่งไปก็เปลือยไซ้ใหม่ ก็ไปนุ่งห่มพวกใบไม้ ชาวบ้านเขาเห็น เขาก็เคารพมาก เขาก็ถวาย ให้ลาภสักการะเยอะมาก ก็หลงว่าเขามาเคารพบูชา พระอรหันต์สมัยที่อยู่ด้วยกัน ที่เคยภวานาบนหน้าผาตัดมาเดือนเลย

“บัดนี้พระพุทธเจ้าเกิดแล้ว ท่านไม่ใช่พระอรหันต์ ให้ไปฟังธรรมจาพระพุทธเจ้า”

เพราะได้สร้างบุญกุศลมา มันหลงมาก็จริง แต่พอคนเดือนแล้วมันฟัง ก็รีบแสวงหาพระพุทธเจ้าเลย

พอไปหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ากำลังบิณฑบาตอยู่ ก็ขอว่าอยากฟังเทศน์

“เรากำลังบิณฑบาตอยู่ เรากำลังบิณฑบาตอยู่”

“คนเราชีวิตอาจจะสั้นก็ได้ ขอให้พระพุทธเจ้าเทศน์เถิด”

พระพุทธเจ้าก็เทศน์ให้ฟังปั๊บ สำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย จึงขอบวช

พระพุทธเจ้าบอกว่า “เธอไม่มีอัฐบริวาร จะบวชได้อย่างไร”

กำลังไปหาอัฐบริวารอยู่ ก็โดนควายขวิดตายเลย

ฟังเทศน์แค่คนเดียว มันอยู่ที่กรรม เห็นไหม ถึงบอกกว่า ถ้ามันไม่ตายตัว แล้วทำไมพระพุทธเจ้ารู้ได้ล่ะ

อนาคตังสญาณของพระพุทธเจ้าละเอียดอ่อนกว่าเรา อนาคตังสญาณ คือ ความเล็งญาณของใจที่มันรู้เห็น

แต่ทีนี้ คำว่า สแกนกรรม มันคือเราคิดแบบวิทยาศาสตร์ การสแกน เห็นไหม การใช้วิทยาศาสตร์ เราใช้วิทยาศาสตร์เข้าไปจับ เข้าไปคำนวณ แล้วมันจะเห็นกรรมได้อย่างไร แม้แต่คำพูดมันก็ผิดแล้ว สแกนกรรม มันจะเอาอะไรไปสแกน มันจะเอาอะไรไปหากรรม มันเป็นไปได้ไม่ได้เลย! มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ แม้แต่คำพูดเขาก็ผิดตั้งแต่คำพูดแรกแล้ว แต่โลกก็เชื่อนะ เพราะอะไร เพราะเรามีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์กัน เช่น การสแกนทางร่างกาย อู๋หู้ มันจะเห็นภาพชัดเจน ไซ้ใหม่ พอเอาอันนี้มาสแกนกรรม อู๋หู้ย ยิ่งชัดเลยนะ มันคนละเรื่องกัน มันเป็นไปได้ไม่ได้

ถาม : กรรมเป็นเผ่าพันธุ์มีความหมายว่าอย่างไร

หลวงพ่ : กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ นี่ไง การทำดีทำชั่ว มันจะตกผลึกอยู่ในหัวใจ ดูอย่างพระโพธิสัตว์ จะทำกรรมดี สร้างความดี ทีนี้ทีว่า กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เพราะเราสร้างมาแล้วไซ้ใหม่ มันมีกิเลสวัฏฏ์ กรรมวัฏฏ์ วิปากวัฏฏ์ กิเลสวัฏฏ์ คือ ตัณหาความทะยานอยาก กรรม คือ การกระทำ ทำดีทำชั่ว พอทำดีทำชั่ว ผลมันก็เป็นของผู้ทำ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ เห็นไหม กิเลสมันมีความต้องการมาก มันยุแห่ให้เราทำความชั่ว พอทำความชั่วเสร็จแล้วกิเลสมันก็หายไป เพราะมันยุแห่ให้มีความปรารถนาความต้องการ เราก็ทำตามแรงปรารถนา พอกิเลสมันไปแล้ว เห็นไหม กิเลสมันกระตุ้น พอกระตุ้นเราก็ทำกรรม พอทำกรรมเสร็จแล้วมันก็เป็นวิบาก วิบากตกที่ไหน ตกอยู่ที่จิต ที่มันเป็นคนทำไง

เจตนา เราคิดดีสิ เราคิดดีนะ อู๋หู้ วันนี้มีความสุข คิดถึงเพื่อนฝูงที่ดี เรามีความสุขขึ้น ถ้าเราคิดอาฆาตมาดร้าย เราคิดทำลายเขา มีอยู่ในจิต เห็นไหม ความคิดอันนั้นล่ะ คือ มโนกรรม แล้วใครเป็นคนคิด จิตเป็นคนคิด ผลตกกับใคร ก็ตกอยู่กับจิตดวงนั้น ถ้าเราเป็นคนที่ดีคิดทำลายคนตลอดเลย คิดแต่เบียดเบียนเขาตลอดเลย เราจะเป็นคนที่มีนิสัยเอา

รัดเอาเปรียบคนอื่นตลอดไป แต่ถ้าเราเป็นคนมีหัวใจที่ดี หัวใจที่เป็นสาธารณะ เราจะคิดเพื่อแผ่ เราจะคิดถึงแต่สิ่งที่ดีๆ จะไปอยู่ที่ไหน เราก็มียุติธรรมดีทั้งนั้น

กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เห็นไหม เผ่าพันธุ์มันตกลงที่ใจนั้น ความคิดดีและชั่วมันตกลงที่ทวารวะ ภา ใจ คือ ภา ใจคือสถานที่ ความคิดคืออาการของใจ อาการที่เคลื่อนไหว คิดเสร็จแล้วผลก็ตกกับใจดวงนั้น กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มันเป็นเผ่าพันธุ์อย่างนี้ ทำดีจะได้ผลดีตลอดไป

ปัจจุบันนี้ ทุกคนจะคิดแบบวิทยาศาสตร์ไง ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยทำชั่วเลย เรามีลูกศิษย์คนหนึ่ง น่าสงสารมาก พ่อแม่เป็นหมอ ลูกก็เป็นหมอ แล้วพอไปปฏิบัติแล้วหลง หลุด แล้วมาหาเรานะ น้อยใจมาก เขาบอกว่า “หลวงพ่ ถ้าลูกผมนะมันเก๊กหน่อยหนึ่ง หรือมันทำตัวไม่ดีสักหน่อยนะ ผมจะไม่เสียใจเลย ก็ผมเลี้ยงของผมมาเอง ตั้งแต่เกิดมานี่ดีน่าดูเลย รักเพื่อน เสียสละมาตลอดเลย” เป็นคนดีในสายตาพ่อแม่ ดีสุดๆ เลย แล้วพอมารับปฏิบัติ ทำไมหลุดไปได้ไง คือ เสียสติ ก็ทำกรรมดีมาทั้งชีวิต แล้วมันมาเสียสติอย่างนี้ได้อย่างไร “ถ้าลูกผมนะมันมีความผิด หรือมันทำอะไรที่มันผิดพลาด แล้วมันแสดงผลออกมาอย่างนี้ ผมจะไม่เสียใจ แต่นี่ผมเสียใจมาก เพราะว่า ลูกผมเป็นคนดีมากเลย”

แต่ทีนี้ เขาดูแต่กรรมในปัจจุบันไง เขาไม่ดูกรรมเก่า เขาไม่ดูกรรมที่สร้างมา

คนเรานะ คูลี อย่างพระโมคคัลลานะ เป็นพระอรหันต์ เป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้าย เหาะเหินเดินฟ้าได้ด้วย ทำไมยังยอมให้โจรมันทุบละ เวลาที่โจรมันจะมาทุบนี้ มันมีเหตุ เหตุในปัจจุบันคือว่า พอพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เผยแผ่ธรรมขึ้นมา เวลาพระพุทธเจ้าเทศน์ว่า การ เห็นไหม พระโมคคัลลานะก็ไปเที่ยวสวรรค์ พอรู้เสร็จแล้วลงมา ก็บอกว่า “บ้านนี้มีคนตายไปเกิดบนสวรรค์ชั้นนั้นๆ”

พระพุทธเจ้าก็บอกว่า “ถูกต้อๆ”

พระโมคคัลลานะนี่ก็เหมือนกับเซลล์เผยแผ่ศาสนา เซลล์นี้ก็ไปกว้างหมดเลย

นี่คนที่จะทำลายศาสนา เขาปรึกษากันว่า จะทำลาย จะต่อต้านไม่ให้ศาสนาพุทธเจริญได้ ต้องทำอะไรก่อน ก็ต้องฆ่ามือขวาก่อน ต้องฆ่าแม่ทัพ แม่ทัพคือใคร คือ พระโมคคัลลานะ

อันนี้คือเหตุผลในปัจจุบัน แต่เหตุผลของกรรมในอดีต เห็นไหม เพราะเคยได้ทำลายแม่

พอเขาว่าอย่างนั้น ต้องฆ่าแม่ทัพก่อน เขาก็ให้คนมาฆ่า จ้างคนฆ่าเหมือนสมัยเรานี้ก็จ้างมือปืน แต่สมัยโบราณมันไม่มี เขาเรียกนักเลงหัวไม้ พอจ้างมาทูลทำลาย พระโมคคัลลานะก็รู้หมดละ พอมานะ ก็เหาะไปก่อนแล้ว หากูไม่เจอหรอก มาครั้งที่ ๒ ก็เหาะไปแล้ว พอมาครั้งที่ ๓ “เอ๊ะ ทำไมเป็นแบบนี้” ก็มาพิจารณาของตัว ลงใจว่าเคยทำร้ายแม่ไว้

พอเคยทำร้ายแม่ไว้ พวกเราก็นึกว่ามันเป็นสิ่งที่ว่า เป็นความไม่ดีของพระโมคคัลลานะ มันก็ไม่ใช่อีก

สมัยหนึ่ง พระโมคคัลลานะเป็นลูกที่ดีมาก แม่กับลูกอยู่ด้วยกัน ๒ คน แม่ก็อยากให้ลูกเป็นฝั่งเป็นฝา อยากจะหาคู่ครองให้ลูก แต่ลูกไม่เอา อย่างไม่ก็ไม่เอา ไม่อยากไม่เอา ไม่ต้องการใคร เพราะรักแม่อยากอยู่กับแม่ ไอ้แม่ก็อยากให้ลูกได้เป็นฝั่งเป็นฝาก็อุตสาหะไปหาคู่มาให้ ได้เรื่องเลย! พอหามาปั๊บ แม่ตาบอด ลูกสะกัเวลาที่อยู่กับแม่อยู่บ้าน ก็ไม่ดูแลเลย พอพระโมคคัลลานะไปป่า ไปหาอยู่หากินกลับมา ก็เอาข้าวมาทำโรยไว้ แล้วบอกว่า แม่ทำผิดอย่างนั้น แม่ทำให้ลำบากอย่างนั้น แม่ทำให้หนูลำบาก เป่าหูทุกวัน

เป่าหูจนคิดว่าจะทำอย่างไรดีละ ทีแรกก็ไม่ต้องการ ไข้ไหม แม่หามาให้เอง แต่พอเป่าหู ก็รัก ก็ตัดสินใจบอกแม่ว่า จะไปเยี่ยมญาติ เอาแม่ขึ้นเกวียนไป คือจะเอาไปทำลาย พอไปถึงกลางทาง ก็ทำเสียงดังบอกแม่ให้จับเชือกไว้ แล้วก็ลงไปข้างล่าง จะไปทำธุระไง พอลงไปแล้ว ตัวเองนั่นละ เพราะแม่ตาบอด ลงไปก็ทำเสียงดังว่าโจรปล้น โจรปล้น คือว่าเป็น โจรบุกรุกเข้ามา มาตีแม่ พอดีแม่ เพราะลูกลงไปไข้ไหม แม่ก็รู้อยู่แม่เป็นคนจับเชือกอยู่ พอดีแม่ แม่ก็ห่วงลูกไข้ไหม “ลูกอย่ามานะ โจรมันมานะ ลูกอย่ามานะ” ไอ้คนตีมันสะเทือนใจนะ ตีแม่นะก็จะฆ่ามันแหละ พอดีแม่ แม่ก็บอก “ลูกอย่า

มานะ ลูกหนีไปเร็ว ลูกหนีไปเร็ว โจรมันปล้น ลูกหนีไปเร็ว” คน โคนตีมันยังคิดถึงเราอยู่เลย “ไอ้เสื่อถอย” ทำถอยเลยนะ แล้วกลับมา ทำกระหืดกระหอบกลับมาว่า “มาแล้ว มาแล้ว มาช่วยแม่”

จิตใจเขาเป็นคนดีนะ แต่ควัญวานสิ สิ่งที่เขาเห็นผิดกัน แล้วเขาพูดโน้มน้าวเห็นใหม่ ใจมันเป็นได้ชั่วคราว เสียใจมาก ก็เอาแม่กลับบ้าน พอเอากลับไปก็ตายกลางทาง กรรมอันนั้นทำให้ตกรอกเวจิมหาศาลเลย สุดท้ายก็มาเกิดเป็นพระโมคคัลลานะ

เราจะบอกว่ามันมีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมในอดีตที่ทำไว้ ตั้งแต่ยาวไกล คำว่า ยาวไกลไม่ใช่อะไร เพราะตกรอกเวจิมหาศาลนั้น แล้วกว่าจะมาเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายได้ อัครสาวกต้องมีแรงปรารถนา ต้องสร้าง เหมือนพระพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

อัครสาวกกับสาวก มีค่าต่างกันเห็นใหม่ เวลาทำบุญกับพระอรหันต์ ทำบุญกับพระพุทธเจ้าจะได้บุญมากที่สุด รองลงมาก็พระปัจเจกพุทธเจ้า รองลงมาก็พระอัครสาวก รองลงมาถึงพระอรหันต์ เห็นใหม่ ทำไมพระอรหันต์ถึงต่างกันตรงนี้ละ

ต่างกันตรงนี้ไง ต่างกันที่ คนที่สร้างมาได้มากกว่า คนที่จะได้บุญกุศลได้มากกว่า ไปดูในพระไตรปิฎกสิ พระไตรปิฎกบอกไว้เลย เห็นใหม่

เขาถามว่า “ทำบุญกับใครได้บุญมากที่สุด”

พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา แล้วมาถึงสาวกสาวกะ สาวก คือ พระอรหันต์ จากพระอรหันต์ก็ลงมาพระอนาคามี พระสกิทาคามี ลงมาเรื่อย จนถึงที่สุดแล้ว ถ้าไม่มีพระเลย ให้ทำอย่างไร ให้ทำสังฆทาน

เดี๋ยวนี้ จะเห่อสังฆทานกันมาก อะไรก็สังฆทาน ถ้าไม่ได้ทำสังฆทานคือไม่ได้บุญนะ สังฆทานมันเป็นจากเรา

กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เป็นเผ่าพันธุ์จริงๆ แต่พวกเราไม่รู้ไม่เห็น พวกเราจะตัดตอนเอาเฉพาะในชาติปัจจุบันนี้ไง แต่มันเป็นเผ่าพันธุ์ เราพูดบ่อย ตรงนี้เราเน้นมาก แต่เราไม่พูดตรงๆ ใจ

ถ้าเราจะพูดให้เห็นเป็นวิทยาศาสตร์ เห็นไหม เวลาเราเทศน์ เราก็พูดวิทยาศาสตร์ เหมือนกัน แต่เราดูถูกวิทยาศาสตร์นำคุณเลยนะ แต่เราก็อ้างวิทยาศาสตร์ เราจะบอกว่า พันธุกรรมทางจิต คือ การสร้างมาจนเป็นจิตนิสัย นี่แหละกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ ถ้าเอ็ง ไม่ได้สร้างมา เอ็งไม่ได้ตัดแต่งพันธุกรรมของมันมาเอง เอ็งจะมีความรู้สึกลึกซึ้งคิดอย่างนี้ ได้อย่างไร คนที่นึกคิดสิ่งที่ดีๆ ได้นั้น นี่แหละกรรม นี่ละกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ จิตมันได้ พัฒนามาแต่ละชาติ ภพชาติหนึ่งก็ได้ตัดแปลง ได้เปลี่ยนแปลงนิสัยของตัวเองที่หนึ่ง คือ ได้ สร้างคุณงามความดี แล้วตกผลึก ตกผลึก ตกผลึกลงที่ใจ เมล็ดพันธุ์อันนี้ คือ พันธุกรรม ของมัน

พอพันธุกรรมของมัน มาเกิดเป็นเราแล้ว มุมมองทัศนคติทั้งหมด มาจากกรรม ทั้งหมดเลย สิ่งที่เป็นไปนี่มันมาจากกรรมทั้งหมด คุณสิ คนโทสจริตนะ อย่าได้ตะนะ ผลั้วะ! พรอทขึ้นเลย เห็นไหม โลกจริต โทสจริต โมหจริต จริตของคน ในโทสะก็มี โทสะอย่างแก่ โทสะอย่างปานกลาง โทสะอย่างอ่อน นี่ไง แม้แต่ในโทสจริตด้วยกัน ก็ ยังไม่เท่ากัน ไม่มีใครเท่ากันหรอก

เราถึงได้แย้งมาก ไอ้ที่ปฏิบัติกันพอเป็นพิธีนั้น ให้ทำเหมือนกันหมดเลย เป็น กองทหารเลย มันเป็นไปไม่ได้! มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

การปฏิบัตินี้มันเหมือนกับช่างศิลป์นะ ช่างเขียนต้องเขียน ต้องทำอย่างนั้น ไอ้ เรื่องที่ให้เป็นอุตสาหกรรมแล้วปั้มออกมา ไม่มี! เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ แล้วการสอน ตายตัวเป็นวิทยาศาสตร์อย่างนั้น ก็ผิดหมด!

มันอยู่ที่อาการไข้ของคน อยู่ที่ร่างกายจะมีความแข็งแรงมากน้อยแค่ไหน ถ้า ร่างกายอ่อนแอ ไข้เพียงเล็กน้อยมันก็ตายได้ คนเราที่ร่างกายแข็งแรงขึ้นมา ถึงไข้มันจะ หนักหนาแค่ไหน ถ้าร่างกายแข็งแรงมันก็สู้ได้ ถ้าใจมันสู้ มันก็รักษาได้ ไม่มีอะไรเป็น สูตรสำเร็จหรอก การปฏิบัตินี้ไม่มีสูตรสำเร็จ ไม่มี ถ้ามีสูตรสำเร็จนั้นคือผิดหมด แสดง ว่าไม่เคยทำ

กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ อยากจะพูดทั้งวันนะ ไอ้กัณฑ์นี้ เพราะตัวอย่างมันเยอะ ยกตัวอย่างได้ทั้งวันเลย กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มันเห็นใจ คำว่ากรรมเป็นเผ่าพันธุ์ อดีตชาติ การสืบต่อมา แต่เราไม่เห็นตรงนี้กัน เราไปเห็นแต่ว่าเกิดแล้ว เวลาตายไป ตายแล้วก็จบ

นะ มันจบที่ไหน ถ้ามันตายแล้วจบนี้ มันไม่มีหรอก เราคิดมุกกลับว่า เมื่อก่อนจิตหนึ่ง คนเราสมัยก่อนมี ๑๖ ล้าน สมัยเรเด็กรมี ๑๖ ล้าน แต่ตอนนี้มี ๖๐ ล้านแล้ว แล้วมันมาจากไหน แล้วไหนบอกว่า พอมันตายแล้วก็สูญไป

จิตมันจะเกิดอีกมหาศาลเลย คุณี เดียวนี้ วิทยาศาสตร์เจริญ เห็นไหม วิทยาศาสตร์การแพทย์เจริญมาก เดียวนี้อัตราการตายน้อยลง หกพันกว่าล้านรอบโลก แล้วถ้าเกิดมาจนมีเก้าพันล้าน หมื่นล้านนะ ข้าจะไม่พอกิน เมื่อก่อนปีหนึ่งทำหนเดียว เดียวนี้ปีหนึ่งทำถึง ๓ หน ยังไม่พอกินเลย ทรัพยากรถูกใช้ไปมาก พอยิ่งใช้มากขนาดไหน เห็นไหม เดียวนี้โลกร้อน แล้วพยายามจะลดโลกร้อน คาร์บอนไดออกไซด์ที่ขึ้นไปแล้วนี้ มันจะอยู่อีก ๓๐๐ ปี อีก ๓๐๐ ปี โน่นล่ะกว่าเราจะแก้โลกร้อนนี้หาย

แล้วเราไปคิดกันนะ พวกฟอกซิลต่างๆ ทำให้เกิดโลกร้อน ร่างกายมนุษย์นี้แหละ ความเป็นอยู่ของมนุษย์ ของเสียจากร่างกายมนุษย์นี้ทำให้โลกร้อน แล้วมันจะกลับมาทำลาย โลกมันก็จะปรับตัวไป มันจะหมุนเวียนไป ถึงเวลาแล้ว มันต้องปรับตัวของมัน แล้วมนุษย์พอมันถึงเวลา เห็นไหม คุณี เวลาเกิดวาทภัย เกิดต่างๆ มันต้องปรับตัวของมัน ดูเวลาแผ่นดินไหวสิ มันกวาดไปหมดเลย

แล้วเวลาเกิดนี้ จิตนี้มาจากไหน จิตจะเกิดอีกมหาศาล การเกิดเป็นมนุษย์นี่คือ อริยทรัพย์ เวลาเกิดเป็นมนุษย์นี่คืออริยทรัพย์เพราะอะไร เพราะเกิดเป็นมนุษย์แล้ว มันมีปากมีท้อง มันมีกฎหมายคุ้มครอง มันมีทุกอย่างนะ ถ้าเกิดเป็นสัตว์ รถชนหมาตายก็ไม่มี ความผิด มีแต่เราไปเกิดอุบัติเหตุแล้ว สัตว์มันเป็นเดรัจฉาน มนุษย์เราถือว่าตัวมีคุณค่า

แต่ความจริง พระโพธิสัตว์ก็เกิดเป็นเดรัจฉานเหมือนกัน พระโพธิสัตว์เกิดเป็น กวาง เห็นไหม เป็นกระต่าย เป็นนก สัตว์เป็นพระโพธิสัตว์ก็ได้ เสวยชาติๆ หนึ่ง นั่นมัน เรื่องของกรรมนะ

เราจะปูพื้นไปก่อน เดียวจะไปหนักๆ ข้างหน้านะ

ถาม : การถวายของพระสงฆ์ ถ้าไม่ได้ประเคนเอง เราจะได้บุญนั้นเท่ากับคนที่นำไปประเคนหรือไม่

หลวงพ่ : ถ้าพูดไปแล้วจะยุ่งน่าดูเลย โลกแตก

ในสมัยพุทธกาลมันมีลูกกษัตริย์ อยากจะอุปฐากพระพุทธเจ้ามาก แล้วกษัตริย์ก็ หวงกันมาก กษัตริย์เวลาที่มีศรัทธามาก ก็จะนิมนต์พระพุทธเจ้าไปฉัน เขาเรียกว่า อังคาส กิษุด้วยมือนี้ จะได้บุญเยอะมาก

ฉะนั้นพอออกไปรบทัพจับศึก จนชนะกลับมา มาถึงก็ขอพ่ออย่างเดียว ขอพ่อให้ ได้ประเคนของ ๗ วัน ขอพ่อเลยนะ ขอให้ได้ประเคนของพระพุทธเจ้า ๗ วัน เพราะเขา ศรัทธาเขาอยากได้บุญของเขามาก เมื่อก่อน เขาจะอังคาสกิษุด้วยมือ ใครที่อังคาสกิษุ ด้วยมือ สังเกตได้ในพระราชวัง เห็นไหม เวลาในราชวังเขานิมนต์พระไปฉัน พอเขา ประเคนแล้วจะนั่งเฝ้าเลยเห็นไหม ประเพณีมันเป็นมากันอย่างนั้น

ทีนี้ถ้าพูดอย่างนี้ปั๊บ ทุกคนก็จะเข้ามาประเคนกันหมดเลย แต่บางอย่างนั้น ดู อย่างที่เขาพูด เห็นไหม ที่เขาบอกว่า เวลาใส่บาตรพระ ถ้าไม่ใส่น้ำจะไม่ได้กินน้ำ โอ้โฮ พระก็เลยต้องแบกกันจนต้องเอาสิบล้อไปใส่นะ แล้วถ้ามันบิณฑบาตใกล้ๆ มันก็พอทน เนาะ อย่างของเรานี้ ๗-๘ กิโล(เมตร) เวลาใครใส่น้ำจะโกรธฉิบหายเลย

เราบอกว่า “โยม สวรรค์เขาไม่กินน้ำอย่างนี้กันหรอก เขากินน้ำทิพย์”

โอ๊ย..ใส่มากันทีละ ๒ ขวด ๓ ขวด หิ้วกันมาแบกกันมา แล้วต้องขึ้นเขามาด้วย เราสอนเขาไป เราบอกเขาเลยว่า ไอ้ที่เขาไปเห็นนี้ เขาไปเห็นแต่เฉพาะที่ยมบาล เวลาไป มันจะเป็นอย่างนั้น เวลาใครทำอะไรไป จะได้ออย่างนั้น แต่ไอ้อย่างนี้ มันยังเป็นสิ่งที่เรา สัมผัส แต่เวลาไปที่ยมบาลปั๊บ จากนั้นก็ตกนรกไป ตัดสินว่าคนนี้ตกนรก ตัดสินว่าคนนี้ ไปเป็นเทวดา มันก็ไม่เอาอันนั้นไปแล้ว

อย่างที่พูดตอนเช้า หลวงปู่เจี๊ยะบอกว่า “บนสวรรค์ไม่มีตลาดนะโว้ย” เราคิดว่า ถ้าเราไม่มีร่างกาย เราไม่มีปาก เราไม่มีธาตุ ๔ ไม่มีน้ำเข้าไปหล่อเลี้ยงในร่างกาย แล้วมึง จะเอาน้ำไปทำไม ในเมื่อมึงไม่มีเลือด มึงไม่ต้องการน้ำ มึงไม่มีเหงื่อออก มึงไม่มีน้ำ หมุนเวียนในร่างกาย แล้วจะเอาน้ำไปทำไม มึงจะกินน้ำอย่างนี้หรือ เทวดากินน้ำอย่างนี้ ไหม เทวดาเขาไม่มีร่างกาย ไอ้คนเห็นนั่นมันไปเห็นอยู่แค่จุดเดียวในวัฏฏะ แล้วมันก็มา โ้มว่าต้องทำอย่างนั้น ๆ ชาวพุทธนี่ก็โง่ฉิบหายเลย ในพระไตรปิฎกมีเยอะแยะ

ถึงเวลาถ้าเราไปฉันที่บ้านหรือในที่สมควร เราก็ทำ แต่บางที่มันเป็นไปได้
 ดูอาหารสิ เห็นไหม ดูอย่างเมืองจีนนี่เป็นเมืองกว้างขวางมาก ชายทะเล อาหารชนิด
 เดียวกันแต่มันมีส่วนผสมต่างกัน อาหารชนิดนี้ไปอยู่บนภูเขา ไปอยู่ทางภาคเหนือของ
 เมืองจีน ไม่มีอะไรจะกินนะ เพราะอะไร เพราะมันอยู่ไกลมาก อาหารชนิดเดียวกันแต่
 เขาก็ดัดแปลงจนเป็นอาหารของเขาได้ใช่ไหม

แม้แต่มนุษย์เขายังรู้จักดัดแปลงเลย แล้วนี้วิญญูมันคนละเรื่องเลยนะ โอ๊ย ใส่น้ำ
 กัน พอพูดก็เชื่อกันนะ มันก็บ้า แล้วถ้ามันทำได้มันก็ควรทำ นี่ก็เหมือนกัน ถวายของ
 สงฆ์แล้วถ้าไม่ได้ประเคนด้วยมือ เราจะพูดอย่างนี้ เราจะบอกว่า ถ้ามันมีโอกาส มัน
 จำเป็น มันทำได้ มันก็ควรทำ เพราะมันเป็นผลประโยชน์ของเรา

แต่ถ้ามันทำไม่ได้ พอทำไม่ได้ปั๊บ แล้วเราก็ไปวิตกกังวล โอ้โฮ วันนี้ทำบุญแล้ว
 ไม่ได้บุญเลย วันนี้ทำบุญแล้วได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ วันนี้ทำบุญแล้วได้ ๒๐ เปอร์เซ็นต์
 ทำบุญอย่างนี้นะมันจะไม่ได้อะไรเลย เพราะมันวิตกกังวลนี่ไง ปฏิภา ๖ ผู้ให้ก็ให้ด้วย
 ความบริสุทธิ์ ถ้าเราประเคนได้เราทำได้ มันก็สมควรเพราะมันเป็นประเพณีวัฒนธรรม
 ของเรา

แต่ถ้ามันทำไปแล้ว มันไปกีดขวางกัน มันไปทำให้สิ่งที่ควรจะได้ความดีว่านี่
 มันขาดตกบกพร่องหรือกระทบกระเทือนกัน เราไปทำทำไม เพราะอะไร ทาน สีล
 ภาวนา เอ็งจะทำบุญขนาดไหนนะ เอ็งก็ยังไม่ได้อาณา ถ้าภาวนามันได้บุญมากกว่านั้น
 อีก เพราะภาวนานี้มันดัดแปลงแก้ไขหัวใจเลย ทำบุญนี้มันเป็นอามิสนะ

ขนาดพระพุทธเจ้านะ มันมีคนหนึ่งเป็นเศรษฐี รวยมากแต่ใจเหินยว ใจเหินยวสุดๆ
 เลย มีลูกชายอยู่คนหนึ่ง ลูกชายป่วยไข้ จะเรียกหมอมารักษาลูก ก็ไม่ยอมให้เข้ามาใน
 บ้าน กลัวมาเห็นเงินไง ก็เอาลูกไปทิ้งไว้ที่หน้าบ้าน มีเงินเต็มไปหมดเลยนะ แต่ใจเหินยว
 จนไม่กล้าเรียกหมอมารักษาลูก ทีนี้พระพุทธเจ้ารู้ใจว่า เด็กคนนี้นั้นจะตาย เข้าขึ้นมา แต่
 ใจเหินยว พ่อนี้สติหนึ่งไม่มีให้กระเด็นเลยละ

พระพุทธเจ้าก็เดินบิณฑบาตมา ฉายแสงฉัพพรรณรังสีมา โอ้เด็กคนนั้นมันหัน
 ไปเห็นแสงจากพระพุทธเจ้า “โอ้โฮ พระพุทธเจ้า” ก็มีความสุขมาก พอมีความสุขเสร็จ
 แล้วมันก็ตาย แค่นี้ก็ไปเกิดเป็นเทวดา พอไปเกิดเป็นเทวดาเสร็จปั๊บ เป็นเทวดาใช่ไหม

เทวดาก็จะเห็นหมด เพราะเป็นเรื่องของจิต ไม่มีอะไรปิดกั้นได้เลย เห็นพ่อนะ พ่อพอลูกตายก็ทำงานศพ เสร็จแล้วก็ไปฝังไว้ เข้าขึ้นมาก็ไปนั่งร้องไห้ คิดถึงลูก

ลูกชายก็ไปเกิดเป็นเทวดา ก็มีความสุขมาก ก็คิดว่า ความสุขนี้ได้มาจากไหน ความสุขนี้ได้มาจากพระพุทธเจ้า แค่ว่าแสงให้เราเห็น เราแค่มองพระพุทธเจ้าเท่านั้น แค่นั้นมามองพระพุทธเจ้า ก็ได้บุญขนาดนั้น โอ ความสุขนี้เราได้มาจากพระพุทธเจ้า มองไปเห็นพ่อ ก็สงสารพ่อมาก พ่อขี้เหนียวน่าดูเลย ถ้าไม่ทำอะไรเลย พ่อก็จะไม่ได้อะไรเลยนะ พ่อจะตายไปเป็นเปรต สุดท้ายพอจะแก้ไขพ่อนะ

ก็ลงมาก่อนเลย เทวดาเนรมิตตัวให้เป็นบุรุษก็ได้ เข้าขึ้นมาก็มานั่งร้องไห้ที่หลุมศพก่อนเลย ในพระไตรปิฎกนะ ถึงเวลาเข้าก็มานั่งร้องไห้ โหๆ เลยนะ ไอ้พ่อก็คจะมา นั่งร้องไห้ อ้าว ใครมาร้องไห้ก่อนกูวะ มานั่งก็มาดูนะ ถามเทวดาที่ปลอมเป็นมนุษย์ว่า มานั่งร้องไห้ที่นี้ทำไม ก็มาร้องไห้อยากเอาดาวเอาเดือน ไอ้พ่อก็กถามว่ามึงจะบ้าหรือ ดาวเดือนจะเอาไปได้อย่างไร ไอ้ลูกก็สวนพ่อกลับเลยนะ แล้วมึงจะบ้าหรือ คนตายไปแล้ว ร้องไห้ มันจะกลับมาได้อย่างไร ฟืนเลย นี่ไงแค่เห็นแสงนะ

แล้วถ้าเราไปประเคนของ ถ้ามันทำได้เห็นไหม ไอ้เรื่องประเคนก็ส่วนประเคนนะ แต่ถ้าเรื่องเราทำบุญแล้วจิตใจเราดีขึ้นเห็นไหม ทาน ศีล ภาวนา การภาวนาของเรา ความดีที่นี้ยังมี ไม่ใช่ว่า จะทำบุญนะ ก็ต้องมาประเคนพระ ประเคนพระ มึงจะเอาแค่ประเคนพระหรือ มึงจะไม่เอาที่ดีกว่านี้อีกหรือ

เขาถามเฉพาะประเด็น แล้วถ้าคนตอบ ตอบแค่ประเด็นเดียว ต่อไปนะ มึงก็จะเรียงแถวมาเลย จะประเคนอย่างเดียว ประเคนได้ก็ดี แต่ถ้าประเคนไม่ได้ เราก็ประเคนด้วยใจก็ได้ เราเห็นคุณงามความดีก็ได้ เราจะทำสิ่งใดก็ได้ แต่ประเด็นดีกว่าไม่ประเคนแน่นอน เวลาตอบนี้ มันจะเป็นประเด็นนะ

แล้วในสมัยพุทธกาลก็มีนะ กษัตริย์นี่อยากทำบุญมาก แล้วไม่มีเวลาไง ไม่มีเวลาทำบุญก็ให้มหาดเล็ก ให้ทหารตักบาตรแทนทุกวัน ไอ้ทหารที่มันตักบาตรนี้ ของมันที่ไหนไม่ใช่ของมันเลยนะ เป็นของกษัตริย์ แต่ตักบาตรด้วยความซึ้งใจ เพราะอะไร เพราะศรัทธามาก เราเป็นคนจนแต่เราก็อยากทำ

ที่นี้กษัตริย์ไม่มีเวลาใช้ไหม ก็ให้ตัดบาตรแทน เวลาตายลง กษัตริย์นั้นไปเกิดเป็นเทวดา แต่นั่งอยู่คนเดียว ไม่มีบริวาร เพราะเขาอยากทำบุญ ใช้อ้อทาสบริวารใช้อ้อคนตัดอาหาร ไม่ใช่ของของเขา นะ แต่เขาตัดด้วยหัวใจ เขาไปเกิดเป็นเทวดาชั้นเดียวกัน ใช้อ้อ แต่มีบริวารของเขาเต็มไปหมดเลย เจ้าของใจ เจ้าของท่าแต่ได้นั่งอยู่คนเดียว ใช้อ้อคนที่ประเคนทำสิ่งที่ดีนี้ ไปเกิดแล้วมีเทวดาล้อมรอบเลย

เราจะพูดอย่างนี้นะ ถ้าไปเกิดเป็นเทวดาแล้ว พอหมดจากวาระของเทวดา เราก็ต้องเกิดมาเป็นมนุษย์อีก เราไปเป็นเทวดาแล้วพอหมดจากวาระของเทวดา ถ้ามันมีกรรมเราก็ต้องไปเกิดในนรกอเวจี เทวดาก็เป็นจิตหนึ่ง เป็นชีวิตหนึ่ง แต่ถ้าเราเวียนในวัฏฏะเราทำคุณงามความดีไป เราทำความดีกันมากเลย อย่างวันนี้เราทำความดีกันมากเลย ตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดา แล้วเราวันนี้ล่ะเป็นอย่างไร แล้วคืนนี้ล่ะทำอย่างไร ก่อนที่จะไปเกิดเป็นเทวดา ในปัจจุบันนี้เราทำอะไร เราควรคิดถึงตรงนี้ด้วย ในปัจจุบันนี้ ถ้าเราทำดีตลอด เราจะไปเกิดเป็นเทวดาแน่นอน

ที่นี้ถวายของพระสงฆ์ ใช้ไหม เราจะบอกว่า ความดีมันไม่ได้อยู่ที่เฉพาะเรื่องทาน ความดีมันยังมีระดับของศีล ทำทานร้อยหนไม่ได้บุญเท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง เราถือศีลให้บริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับภาวนาทำให้เกิดปัญญาขึ้นมาหนหนึ่ง ประเคนร้อยหนพันหนไม่เท่ากับเราทำศีลเราให้บริสุทธิ์หนหนึ่ง แล้วถ้าศีลเราบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่าเกิดปัญญาจากการภาวนาหนหนึ่ง เพราะเราจะหลุดพ้นไปเลย

ถาม : อันนี้จะเป็นปัญหานิดหนึ่ง ภาวนาแล้วจิตสงบเป็นสมาธิยาก เราจะใช้วิธีคิดไปเลยได้ไหมครับ (แนวทางพระ.....)

หลวงพ่ : คิดไปเลยนี้ ภาวนาเป็นสมาธิยาก คำว่าเป็นสมาธิยาก อย่างเช่นเราจะมาวัด เรามาจากกรุงเทพฯ มาถึงวัดนี้ยากไหม มันก็ยาก มันเป็นทางไกล แล้วเวลาเราจะมาให้ถึงวัด เราจำเป็นจะต้องมาใหม่ ถ้าเราตั้งใจจะมาวัดนี้ เราก็ต้องเดินทางมาให้ถึงวัดนี้ใช้ไหม

เราทำสมาธิก็เหมือนกัน สมาธิมันจะยากหรือมันจะง่าย ถ้าเราตั้งใจจะทำสมาธิเราก็ต้องทำสมาธิให้ได้ การทำสมาธินี้มันมีหลากหลายวิธีมหาศาลนัก เหมือนเราจะมาวัดนี้ เราจะมาโดยรถส่วนตัวของเราเองก็ได้ หรือเราจะอาศัยรถคนอื่นมาก็ได้ เราจะมา

รถเหล็กก็ได้ เรามาได้หลายวิธีการนี้ เราจะมีวิธีการได้มากขนาดไหน ฉะนั้นถ้าบอกว่า เราทำสมาธิได้ยาก แล้วเราจะใช้วิธีจิตไปเลยได้ไหม

วิธีจิตมันคืออะไรล่ะ ถ้าวิธีจิตมันทำสมาธิได้จริง แต่วิธีจิตมันก็ไม่ได้ทำทางสมาธิ ที่นี้วิธีจิตอย่างที่หลวงปู่คุณย่าท่านสอน จิตรู้จิต แต่ จิตรู้จิต ของหลวงปู่คุณย่าท่านครูแล้วให้มันมีวิวัฒนาการ ท่านไม่ได้บอกว่า จิตรู้จิตแล้วมันจะถึงธรรม จะเป็นธรรมขึ้นมา มันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะคำว่าแนวทางของเขา เขาบอกจะให้จิตจนเป็นธรรมชาติ เป็นธรรมดา เป็นธรรมคาวิมุตติ ไม่มีทาง เป็นไปได้

แต่ถ้าจิตโดยมีสติสัมปชัญญะ เห็นไหม มันสำคัญตรงนี้ไง สัมมาทิฏฐิ-มิจฉาทิฏฐิ สัมมาสมาธิ-มิจฉาสมาธิ สัมมาสติ-มิจฉาสติ สติก็มีมิจฉามีสัมมานะ เว้ย ทุกอย่างมีผิดมีถูกในตัวมันเองทั้งนั้น

คุณสิ เวลาคนปฏิบัติไป เขาบอกเลยนะ

ครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านพูดบ่อยเห็นไหม เวลาท่านเป็นธรรมขึ้นมา ท่านไปหาหลวงปู่มัน ท่านพูดด้วยความมองจากลำห้วย แล้วก็คอยดูหลวงปู่มันท่านจะว่าอย่างไร หลวงปู่มันก็ยอมรับนะ เดียวนี้พระนะมาถึงก็องจากลำห้วยมาก แต่องจากลำห้วยอย่างมิ่งนี้ในคุกมีเยอะแยะเลย เวลามันจะปล้น คุณสิ มันกล้าหาญกว่ามิ่งอีก กล้าหาญนี้มันก็มีถูกมีผิด กล้าหาญในทางที่ผิด มันก็ผิดสุดๆ เลย กล้าหาญในทางที่ถูก มันก็ถูกสุดๆ เลย มันมีสัมมามีมิจฉา

จิตก็เหมือนกัน มันมีผิดมีถูก ถ้ามีถูก ถูกหมายถึงว่า อย่างหลวงปู่คุณย่าท่านสอน เห็นไหม มีพระปฏิบัติไปหาหลวงปู่คุณย่ามาก พอจิตแล้วเข้าไปหาหลวงปู่ “คุณแล้วเป็นอย่างนั้นครับ” “นี่มันอาการไม่ใช่จิต” ท่านจะพูดอย่างนี้เลย หลวงปู่คุณย่าท่านจะสอนอย่างนี้เลย พอจิตไปเรื่อยๆ พอจิตแล้วขึ้นไปบอกท่านว่า “จิตแล้วเป็นอย่างนั้นๆ ” มันเหมือนเซนนะ “จิตแล้วเป็นอย่างนี้” ท่านบอกว่า “ไม่ใช่จิต เป็นอาการของจิต ให้กลับมาดูอีก”

ความคิดทั้งหมดที่ส่งออก มันเป็นสมุทัย เป็นความทุกข์ ต้องหยุดความคิด จิตเห็นไหม มันเห็นความคิด ความคิดมันหยุดหมด ถ้าความคิดหยุดหมด ตัวจิตมันจะเป็น

พลังงานเฉยๆ แล้วเวลาตัวจิตนี้มันออกเสวย ออกกระทบ เพราะคนเราไม่คิดไม่ได้ พอไม่คิดไม่ได้ แต่ถ้าจิตมันสงบแล้วมันไม่คิด มันอยู่ในตัวของมันเห็นไหม จิตเห็นอาการของจิต ธรรมดาที่จิตกับอาการมันอยู่ด้วยกันอยู่แล้ว ถ้าจิตกับอาการไม่อยู่ด้วยกัน พวกเราจะคิดกันไม่ได้ พวกเราจะคุยกันไม่ได้ พวกเราจะสื่อสารความรู้กันไม่ได้ เพราะมันต้องสื่อสารกันด้วยขั้น ด้วยความรู้สึก ที่เรารู้อยู่กัน มันก็ คือ จิตกับอาการของจิต มันเป็นอันเดียวกัน กิเลสเป็นเรา ทุกอย่างเป็นเรา ความรู้เป็นเรา เสียงที่รับรู้ เสียงดีเสียงชั่วเป็นเรา จิตกับความคิดความเห็นมันเป็นอันเดียวกัน มันถึงสื่อสารกันได้

พอเรามาดู ดูเพื่อให้มันแยกออกจากกัน ระหว่างความคิดกับจิต ถ้าความคิดกับจิตแยกออกจากกันไม่ได้ สมาธิก็เกิดไม่ได้ สมาธิคือมันปล่อยวางความคิดทั้งหมด การที่ปล่อยวางความคิด การดูจิตด้วยปัญญานี้มันจะปล่อยวางความคิดทั้งหมด ปล่อยวางความคิด เห็นไหม ถ้ามีสติ เราตั้งเป้าว่า เราต้องการทำความสงบของใจ นี่คือต้นตอเห็นไหม หลวงปู่มั่นสอนประจำว่า “ต้นคดปลายตรงไม่มี”

ถ้าต้นมันคดปลายจะเข้าหาความจริงไม่ได้เลย แต่ถ้าต้นมันตรง ปลายมันถึงจะตรง เห็นไหม เราตั้งใจทำอะไร ถ้าไม่ทำสมถะ ไม่ทำสมาธิขึ้นมา ถ้าไม่ทำความสงบของใจขึ้นมา ความคิดทั้งหมดมันก็เป็นโลกียปัญญา ปัญญาของกิเลส จะมีการศึกษาสูงส่งขนาดไหน อย่างที่ว่าเมื่อไหร่ที่จะเป็นนักกฎหมายขนาดไหน ถ้ามันไม่ได้ฝึกฝนกฎหมาย แต่มันไปจำมา จำมาแล้วก็ยิ่งเก้ๆ กังๆ นะ ใช้ก็ใช้ไม่ถูก จำมาทำไม จำมากินก็กินไม่ได้ จำมาเพื่อเป็นวิชาชีพไปหากินใช้ใหม่ วิชาชีพมันก็ต้องมีเทคนิคของมัน

จิตก็เหมือนกัน จิตถ้ามันมีการศึกษา มันรู้มาขนาดไหน มันก็แก้มันไม่ได้หรอก พอมันแก้มันไม่ได้ ทีนี้คำว่า ดูจิต นี่มันเป็นศัพท์ของหลวงปู่ดุลย์ แต่ถ้าเป็นความจริง ความที่เต็มหัวใจของเรา ที่เราควรจะพูด เราจะใช้คำว่า “พิจารณาจิต” การพิจารณา คือ การค้นคว้า เราไม่ใช่คำว่าดู ดูคือฟัง แต่เราใช้ปัญญาเห็นไหม ใช้ปัญญาค้นคว้า ให้เห็นคุณเห็นโทษ

เราจะพูดประจำว่าเราจุดไฟเผาตัวเองนะ จุดความคิดแล้วเอาความคิดมาเผาเราๆ ความคิดของเราทำให้เราเราร้อนเอง แล้วดับดับไฟไม่เป็น ดับไม่ได้ แล้วพอจะดับขึ้นมา ก็เอาน้ำมันใส่เข้าไป แล้วนี่กว่าดับไฟไฉน ยิ่งใส่เข้าไปมันก็ลุกใหญ่เลย

แต่ถ้ามีสติขยับขยับมัน เรื่อยขยับมัน เราเอาฟันออก เรื่อยขยับความคิดต่างๆ นี่คือการพิจารณาการใคร่ครวญ พอจิตมันสงบเข้ามา ปัญญาอบรมสมาธินี้มันมีสติมันมีความรับรู้ พอรับรู้ขึ้นมาจิตมันก็สงบเข้ามา พอจิตสงบบ่อยครั้งๆ เข้า แล้วถ้ามันไม่สงบ เราก็ใช้ปัญญา

มันไม่ใช่ว่าจิตต้องเป็นสมาธิจนแนบแน่นแล้วจึงค่อยมาใช้ปัญญา ปัญญาในศาสนาพุทธเราเห็นใหม่ บอกว่าจะถือศีลก็ต้องมีปัญญานะ ถ้าไม่ถือศีลด้วยปัญญา จะถือศีลได้ไม่สะอาดบริสุทธิ์ ถ้าถือศีลมีปัญญามันจะรู้จักแยก รู้จักแยกยะ

นี่ก็เหมือนกัน การดูจิตมันก็ต้องใช้ปัญญา มันต้องแยกต้องแย่งขึ้นมา ในแนวทางนั้นเราถึงไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะ **เขาตั้งเป้าหมายไว้ผิดใจว่า การดูจิต ดูไปเรื่อยๆ นี่ ดูจิตจนมันเป็นธรรมชาติไปเอง จิตเป็นธรรมชาติ**

เราพูดบ่อยนะ ไม่ได้พูดประชด เราพูดให้เห็นภาพ เด็กเวลามันโกรธ เด็ก ๑- ๒ ขวบ ลูกหลานเราน่ารักใหม่ เวลาโกรธมันกระพืดกระพืด ไอ้โฮ คุณน่ารักนะ ยิ่งกระพืดกระพืด อ้าว มันก็เป็นธรรมดา ความโกรธก็เป็นธรรมดาใจ ลูกเล็กๆ เห็นใหม่ เวลามันโกรธ เรานั่งดูด้วยความเอ็นดู มันกระพืดกระพืด ไอ้โฮ มันแสดงตัวใหญ่เลย ความโกรธเป็นธรรมดาใหม่ ธรรมดา ก็โกรธต้องแสดงอาการอย่างนี้ ในเมื่อโกรธก็ต้องแสดงอาการ **อย่างนี้โลก โกรธ หลง ก็เป็นเรื่องธรรมดา ธรรมะเป็นธรรมดา อย่างนั้นกิเลสมันก็เป็นธรรมดานะสิ ธรรมดาวิมุตติใจ** ไม่มีทาง

มันต้องเป็นปัญญาวิมุตติ แล้วปัญญาอย่างเด็กๆ ที่ว่านี้ มันจะเป็นวิมุตติไปไม่ได้ เพราะมันไร้เดียงสา

จะบอกว่า ธรรมะเป็นของไร้เดียงสา นิพพานเป็นความว่างที่ไร้เดียงสา

มันเป็นความว่างที่มีสติสัมปชัญญะนะ โวย เป็นความว่างที่มีเจ้าของบริหารจัดการเว้ย ไม่ใช่ความว่างแบบไร้เดียงสา ที่มันจะขับเคลื่อนไปอย่างนั้น เป็นไปไม่ได้หรอก

เพราะมันมีความเห็นผิดใช้ใหม่ เริ่มต้นก็บอกว่า **ธรรมะเป็นธรรมดา** แล้วพอเวลาพูดถึงขณะจิต ก็ต้องมีขณะจิตนะ เวลาไปถึงที่สุดแล้ว เราเห็นหนังสือของเขาที่ส่งมา เรามาคูที่ว่า **ขณะจิตมันเป็นอัตโนมัติ** มันฟ้องหมดนะ มันฟ้อง

แต่เนี่ยเราจะบอกว่า ถ้าทำสมาธิได้ยาก “เวลาภาวนาจิตสงบเป็นสมาธิได้ยาก” เป็นสมาธิได้ยากนี้ เราก็ต้องมาหาเหตุหาผลสิว่าทำไมถึงเป็นสมาธิยาก เพราะมันเป็นสมาธิยากใช้ใหม่ หลวงตาท่านเวลาสอนพระ ท่านถึงบอกให้อดนอนผ่อนอาหาร เวลาผ่อนอาหาร ร่างกายมันไม่มีกำลัง ธาตุขันธ์ทับจิต เวลานั่งพุทโธๆ พุทโธมันเป็นแค่พิธี ถ้าพุทโธ พุทโธ แล้วมันจะเป็นสมาธิได้นะ เราก็อัดเทปพุทโธ เทปมันก็พุทโธๆ ตลอดเลยเพราะมันอัดเทปไว้หมุนได้ทั้งวันเลย พุทโธ พุทโธ แล้วมันเป็นอะไรละ มันก็ไม่เป็นอะไรเลย เพราะมันเป็นเทป

แต่จิตเรา พุทโธ พุทโธ พุทโธแล้วมันง่วง พุทโธแล้วมันหนักหน่วงเห็นใหม่ ไคร่วงไครหนักหน่วงละ ก็จิตเรา แล้วทำไมเราไม่ช่วยมันละ ทำไมเราไม่ผ่อนอาหารบ้าง ทำไมเราไม่กินแต่น้อย ทำไมไม่ถือศีล “สมาธิทำได้ยาก” ก็ยากสิ ก็มึงไม่รู้จักรักษาไม่ตั้งสติ เราก็ต้องชวนช่วยต้องหาทางให้มันง่ายสิ มันก็ต้องทำจิตให้สงบ ทีนี้ถ้ามันจะสงบได้ มันก็มีปัญญาอบรมสมาธิกับสมาธิอบรมปัญญา ทำสมาธิแล้วใช้ปัญญาใคร่ครวญเข้าไป หรือเราใช้ปัญญาขึ้นไป คำว่า ปัญญาอบรมสมาธิ ผลของมัน คือ สมาธิทั้งนั้น แล้วที่เขาทำกัน มันก็เป็นปัญญาอบรมสมาธิทั้งนั้น เพราะต้นทุนของเรา โดยจิตใช้ใหม่ จิตมันฟุ้งซ่าน จิตมันมีของมัน แล้วเวลาเรารักษาขึ้นมา ผลของมันก็คือสมถะ คือ ปล่อยาว เพราะมันยังไม่เกิดภาวนามยปัญญาเลย

ภาวนามยปัญญามันต้องเกิดจากจิตสงบก่อน พอจิตสงบแล้วจิตออกรับรู้สิ่งต่างๆ ออกรับรู้โดยมีสติ สติ-มหาสติ สติรับรู้ณะ รับรู้โดยสามัญญ์สำนึก ที่มันเป็นไปนี้ สติมันรับรู้ พอมันละเอียดเข้าไป สติจะไม่ทันแล้ว เพราะมันเร็วมาก พออนาคตามิมรรคนี้จะเป็นมหาสติมหาปัญญา เวลามันเป็นอรหัตตมรรคนะ มันเป็นปัญญาญาณ สติอัตโนมัติเลย แล้วสติอย่างนี้มาจากไหน ปัญญานี้มันเป็นขั้นเป็นตอน คนที่ภาวนาแล้วมันจะรู้เลยว่า การภาวนาขึ้นไปแต่ละขั้นตอน มันต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน

“ธรรมดา ธรรมดา” นี่มันเป็นไปได้ไม่ได้หรือ มันเป็นไปได้ไม่ได้ มันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ แต่ถ้าท่านสอน มันก็เรื่องของท่านนะ

ถาม : เวลาทำบุญกุศล อย่างเช่น ใ้บาตรทุกวัน แล้วตั้งจิตอธิษฐานปรารณานิพพานเพียงอย่างเดียว จะมีส่วนช่วยให้ได้สำเร็จมรรคผลเร็วขึ้นหรือไม่ รักษาศีล ๕ ค่าย

หลวงพ่ : ใ้ มีผล เรานั่งพุทโธ พุทโธ อยู่นี้ ผลของมันจะเป็นสมาธิได้ไหม เพราะเราบริกรรมพุทโธ พุทโธ พุทโธ ถ้าเราไม่บริกรรม จิตเราจะคิดไปตามธรรมชาติของมัน มันจะไปตามกิเลสตัณหาความทะยานอยากเลย แล้วแต่ข้อมูลว่ามันมีมากขนาดไหน มันจะจินตนาการไปตามธรรมชาติของมันเลย เพราะเราไม่มีพุทโธ พอเรานึกพุทโธปั๊บ สิ่งที่มันจินตนาการ มันคิด มันต้องการไปนี้ มันจะทั้งหมดเลย แต่มันต้องมาอยู่ที่พุทโธ เพราะเราบังคับด้วยสติ สติเราบังคับให้จิตเรามาติดอยู่ที่พุทโธ พอจิตพุทโธมันมีงานทำ มันมีที่ตั้งแล้ว มันต้องอยู่ตรงนั้น

การทำบุญใ้บาตรทุกวัน แล้วตั้งจิตอธิษฐานปรารณานิพพานเพียงอย่างเดียวนี้ มันมีส่วนช่วยให้ได้มรรคผลเร็วไหม ปรารณานิพพานมันก็เหมือนพุทโธ เราปรารณานิพพาน บารมี ๑๐ ทศ ทานบารมี ศีลบารมี อธิษฐานบารมี บารมี ๑๐ ทศ ของพระพุทธเจ้า ถ้าพระพุทธเจ้าไม่อธิษฐานมาเป็นพระพุทธเจ้า จะมาเป็นพระพุทธเจ้าได้ไหม เราไม่อยากจะพระอรหันต์กัน เราไม่อยากจะกิเลสกัน เราจะมีกปฏิบัติใหม่ แล้วเราจะปรารณาถึงพระนิพพานมันผิดตรงไหน

แต่ด้วยวิทยาศาสตร์นะ พระเทศน์กันบ่อยมากเลย ใครตัดบาตรแล้วปรารณานิพพานคือการค้ากำไรเกินควร มึงเคยค้าหรือเปล่าวะ มึงเคยค้าไหม สมัยพุทธกาลนะ มีทุกตะเข้ใจ ทุกตะเข้ใจคนทุกข์คนยาก ใ้บาตรทัพพีหนึ่ง มีแค่ข้าวใ้บาตรไม่มีอะไรเลย แล้วอยากบวชมาก ไปหาใครก็ไม่มีการบวชให้ เพราะเป็นคนจน คนไม่มีจะกิน คนไม่มีอะไรเลย ใครเขาก็ไม่บวชให้หรือ เขาก็อยากบวช เพราะอะไร เพราะเขาสร้างบุญของเขามา เขาขอบวชก็ไม่มีการบวชให้ จนข้านี้ไปถึงพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าประชุมสงฆ์ พระพุทธเจ้าถามว่า ทุกตะเข้ใจเคยมีคุณกับใครบ้าง พระสารีบุตรยกมือเลย เคยมีบุญคุณกับข้าพเจ้า มีบุญคุณอะไร มีบุญคุณอย่างไร เคยตัด

บาตรให้ข้าพเจ้าทัพพีหนึ่งกรับ อย่างนั้นเธอบวช พระสารีบุตรเอามาบวชให้เลย พอบวชเสร็จแล้วพระสารีบุตรสอนจนเป็นพระอรหันต์เลย พอพระสารีบุตรไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะภิกษุที่บวชเมื่อแก่นี้จะสอนยากมาก แต่มีองค์นี้ที่บวชเมื่อเฒ่า “สารีบุตร สัททวิหาริกของเธอสอนง่ายไหม” สอนง่ายครับ “สัททวิหาริกของเธอปฏิบัติดีไหม” ปฏิบัติดีครับ ถึงที่สุดแล้วเป็นพระอรหันต์เลย

ข้าวทัพพีเดียวนะ แ่ข้าวทัพพีเดียว ไหนมึงว่าปรารถนานิพพานไม่ได้ ถ้าเราพูดผิดให้เปิดตู้พระไตรปิฎกเดี๋ยวนี๊ แล้วมันพูดได้อย่างไรว่า ทำบุญแล้วปรารถนานิพพานเป็นการค้ากำไรเกินควร ถ้าเวลาเราตัดบาตรแล้ว เราอยากจะดูกรางวัลที่ ๑ นี่ถึงจะเรียกว่าค้ากำไรเกินควร คำว่าค้ากำไรเกินควรเพราะอะไร เพราะเราจะดูกรางวัลที่ ๑ เอ็งต้องไปซื้อโช้ใหม่ เอ็งต้องไปซื้อแล้วว่ามันจะถูกโช้ใหม่ มันมีสิ่งตอบสนอง มันเป็นเรื่องโลก เรื่องเวรเรื่องกรรม

กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ ถ้าเขาทำกรรมของเขาดี เขาทำอะไรของเขาขึ้นมาดี เอ็งไม่ได้ฝากธนาคาร อย่างตอนนี้ถ้าใครไม่มีเงินฝากในธนาคาร จะไปเบิกธนาคารไม่ได้หรอก แต่ถ้าใครฝากธนาคารไว้ มีเงินในธนาคารเท่าไรไปเบิกเมื่อไหร่ก็ได้ ถ้ามันมีบุญของมันมาในหัวใจ เดียวบุญก็ตอบสนองมันเอง นี่กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ บางคนเขาซื้อแค้ไปเดี๋ยวก็ถูก บางคนไม่ต้องซื้อเลย เก็บตกมาจากดินมันยังถูกเลย ไอ้เราซื้อหมดคู่เลย ซื้อทั้งเมืองเลยไม่เคยถูกซักใบ นี่กรรมเป็นเผ่าพันธุ์

ถ้าพูดถึงว่ามันค้ากำไรเกินควร อย่างนี้มันเกินควร เพราะอะไร เพราะมันเป็นเรื่องโลก มันเป็นเรื่องของวิญญูะ แต่เรื่องนิพพานนี้ มันเป็นธรรมที่จะตั้งเป้าหมาย มันไม่คิดหรอก เพราะว่าพระพุทธเจ้าก็ตั้งเป้าหมายมา พระพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ พระพุทธเจ้าอธิษฐานเลยว่าจะจะเป็นพระพุทธเจ้า นางพิมพานั่งอยู่บนศาลาก็อธิษฐานคู่เลย แล้วเกิดคู่กันมาตลอด ถ้าไม่มีการตั้งเป้า ก็ไม่มีเป้าหมาย

เราฟังพระเทศน์บอกว่า ค้ากำไรเกินควรที่ไรนะ แหม! อยากจะลูกเตะปากมันเลย มึงเคยทำไหม อะไรมันเกินควร คือ หัวใจของพวกเรานี้มันไม่มีขอบเขตนะ เราตั้งแรงปรารถนาของเราได้ทั้งหมดโช้ใหม่ แล้วมันบอกว่า ไม่ให้ทำ มันบอกว่า ทำแล้วผิด ค้ากำไรเกินควร

มันไม่ใช่คำ มันเป็นสิทธิของเรา มันเป็นสิทธิของชาวพุทธ มันเป็นสิทธิของเรา มันเป็นเอกสิทธิ์ของเรา เว้นไว้แต่ไอ้คนไม่ปรารถนามันไง คนมีสิทธิ์แล้วไม่ปรารถนา นั่นมันเรื่องของมึง มึงเสือกโดนกิเลสครอบหัวไง

แห่ม! นิพพานยังไม่มีเลย จะปรารถนาได้อย่างไร ชาติหน้าก็ไม่มี กรรมก็ไม่มี กูจะลุยกูอย่างเดียว มันจะไปปรารถนาอย่างไร ถ้ามันมีกรรมอย่างนั้น นั่นก็สิทธิของมัน มึงก็เกิดในพระพุทธศาสนา แล้วมึงไม่เห็นศาสนา มันก็กรรมของมึง ช่างหัวมึงไป

มันทำได้ มันเป็นบุญกุศลของเราละ เรื่องบุญเรื่องกุศล หลวงตาท่านพูดบ่อย เห็นไหม เรื่องของใจนี่คาดหมายไม่ได้ เรื่องของใจเป็นความมหัศจรรย์มาก ที่นี้เพียงแต่ ว่าใจของพวกเรา มันไม่มหัศจรรย์ขึ้นมาเพราะพวกเราอ่อนแอ อย่างเช่น กลัวผีนี่กลัว มากนะ บอกให้พุทโธ พุทโธก็หาย ก็พุทโธแล้วก็ยังไม่เห็นจะหายนะ ก็มันพุทโธที่ปาก ใจ มันไม่พุทโธเข้าไปถึงหัวใจ ถ้าหัวใจพุทโธแล้วนะ หัวใจมันเป็นพุทโธขึ้นมา ผีไหน มันจะเข้ามาใกล้ได้ ถ้าใจมันเป็นพุทโธจริงๆ แต่ที่มันทำกันที่ปาก มันทำกันที่สมอง มันไม่ทำกันจริงๆ ถ้าทำจริงๆ มันจะรู้เลย

โธ..พระพุทธเจ้าเวลาปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์มา ทุกข์ยากมาขนาดไหน ท่านก็ทำของท่านมา บารมี ๑๐ ทศ อธิษฐานบารมี แล้วมันบอกว่า อธิษฐานไม่ได้ มันไปลี้มบารมี ๑๐ ทศของพระพุทธเจ้าเลย แล้วก็บอกว่า พออธิษฐานขึ้นมาที่คำทำไร เกินควร เย่มากๆ พระแท้ๆ นะ เวลาอย่างนี้บอกว่าคำทำไรเกินควร เวลาจะสร้าง กวนอิมจะหลอกเอาตั้งค์เขา อย่างนี้ไม่คำทำไรเกินควรนะ วัดไหนอยากให้คนเข้าก็สร้าง เจ้าแม่กวนอิมเข้าไป พันมือ ห้าแสนมือ โอ้โฮ มหัศจรรย์ คนไหลเข้ามาเต็มเลย นี่ต่างหาก ละคำทำไรเกินควร เจ้าแม่กวนอิมมันก็อิฐหินทรายปูน ทำขึ้นมาแล้วจะเอาตั้งค์เขา นี่คำทำไรเกินควร เวลาถึงคำละ แล้วเวลาเขาจะทำบุญขึ้นมา ก็บอกว่าคำทำไรเกินควร รับไม่ได้!

วิธีจิตตะนะ (จะให้มันจบ ถ้าปล่อยไว้อย่างนี้มันจะด้วนๆ) “ภาวนาแต่จิตมันสงบ ยาก จะใช้วิธีจิตตะนะได้ไหม” คำว่าวิธีจิตตะนะ ถ้าทำให้มันถูกต้อง ได้ ทำให้ถูกต้อง คือ การพิจารณาจิต เพราะถ้าพูดถึงเราพุทโธอย่างเดียวนี่ มันเป็นศรัทธาจริต ศรัทธาจริตมันมี

ความมันคง พุทโธ พุทโธ ขนาดมันคงขนาดไหนนะ เหมือนอาหารมันจะดีขนาดไหนแต่ ถ้ากินทุกวันมันก็เบื่อ

หลวงตาท่านเอ็ดพระบ่อยมาก “ภาวนาอย่างกับซากศพมันเดินได้” คือ ภาวนาแบบไม่มีอุบายใด ทำอย่างไรก็ทำอยู่อย่างนั้น กิเลสมันก็หัวเราะเยาะ กิเลสบอกว่าไอ้โง่งนี่ มาให้กูหลอกอีกแล้ว เวลาเข้าทางจงกรมนะ ไอ้โง่งนี่มาหากูอีกแล้ว โง่งนิบหนวย นักภาวนาทำไม่มันโง่งขนาดนั้น พุทโธ พุทโธ มันก็เปลี่ยนอย่างอื่นบ้างได้ไง อุบายนะ วันนี้พุทโธ พุทโธ ไซ้ใหม่ แล้วใช้ปัญญาบ้าง ตรีกในธรรมบ้าง ถ้าพุทโธ พุทโธ แล้วมันดี เราก็พุทโธของเราไป

ถ้าพุทโธแล้วมันไม่ได้ไซ้ใหม่ เราก็ใช้อุบาย คำว่าอุบายนะคือให้เราใช้ปัญญาที่ว่าจิต จูจิต เอ็งจูจิตเอ็งเห็นจิตที่ไหน เอ็งดูแต่อารมณ์นะ ความคิดนี่เป็นอารมณ์ ตัวจิตจริงๆ ใครเห็นมัน ตัวจิตจริงๆ ใครเห็นมัน เว้นแต่เวลาจิตมันเป็นสมาธิเข้าไปถึงตัวมันนี่ถึงจะเห็นมัน แต่ขณะที่เรารู้จิต เอ็งเอาอะไรดู เอาอารมณ์ เอาความคิด เอาความคิดดู ความคิด เพราะความที่คิดอยู่นี้เป็นความคิดนะ มันเป็นอารมณ์ แต่เพราะจิตไม่สงบ มันเลยไม่เห็น เป็นอารมณ์ ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาแล้ว มันเห็นเป็นธรรมารมณ์

ฉะนั้นถ้าใช้ปัญญาอบรมสมาธิ คือ ปัญญาไล่ความคิดไป ไล่ความคิดไป ความคิดมันต้องหยุด หยุดเป็นธรรมดา หยุดเพราะอะไร หยุดเพราะมีสติ สติยับยั้งมัน แล้วปัญญาไล่ก่อนมัน มันหยุดด้วยเหตุด้วยผล มันถึงที่สุดแล้วมันหยุด หยุดนั้นแหละ หยุดแล้ว นั่นแหละเป็นสมาธิเว็บหนึ่ง แล้วก็คิดอีก ไล่ไป ไล่ไป ไล่ไปจนชำนาญ นี่ปัญญาอบรมสมาธิ

ถ้าเรารู้จิต จูจิตเฉยๆ มันเหมือนกับหินทับหญ้า เหมือนกับฟุ้ง การฟุ้งมันไม่มีเหตุผลไซ้ใหม่ อย่างเรานี้ ถ้าให้คนอื่นสอนเรา แต่เขาไม่อธิบายให้เราฟัง เราจะรับรู้ไหม นี่ก็เหมือนกัน ถ้าในเมื่อปัญญาของเราไม่สอนจิตเรา จิตมันจะมีเหตุผลใหม่ ไปดูมันเฉยๆ มันเหมือนกับกลิ้งไป การฟุ้ง คือ กลิ้ง

คำว่าดู ว่ารู้ ของหลวงปู่ดูลย์นั้นท่านบอกว่า ดูรู้ จูจิต รู้จิต คำว่า จูจิตรู้จิตคือดูแบบผู้ใหญ่ใจ หลวงปู่ดูลย์ท่านก็คิดว่า พระนี่มันไม่โง่ง ท่านบอกให้ดูแบบบริหารจัดการ ทีนี้บังเอิญมันเสือกโง่ง มันเลยไปดูเฉยๆ ใจ ดูฟุ้ง กล้องวงจรปิดดูดีกว่ามีงอีก มันดูอยู่อย่าง

นั่นละ ผู้ใหญ่เขาบอกว่า ให้ดูแบบรับผิดชอบ ให้ดูแบบบริหารจัดการ ให้ดูแบบเห็นผิดชอบชั่วดี แต่เขาบอกว่า **ไม่ได้ อันนั้นเป็นการปรุแต่ง** จะไม่ให้มีสมมุติได้ไง พูดยุ่ก็สมมุติ คิดก็สมมุติ สมมุติทั้งนั้นแล้วบอกว่าไม่ให้สมมุติ

สมมุติก่อน เพราะสมมุติมันมีจริง สมมุติมันเป็นมนุษย์ มานั่งกันอยู่ก็สมมุติ แล้วถ้าเราไม่เอาสมมุติ ไม่เอาต้นทุนของเรามาแก้ไข มันจะไปเอาคนอื่นทำลายคนอื่นได้อย่างไร มันก็ต้องเอาสมมุตินี้ละทำลายสมมุติ ถ้าไม่เอาสมมุติแล้วจะทำลายสมมุติได้อย่างไร ปัญญาที่สมมุติ ทุกอย่างเป็นสมมุติ

ถาม : กระทบอยากบวชทดแทนคุณบิดามารดาแต่มีเวลาจำกัด ถ้าอยากได้บุญกุศลมาก กระทบควรทำอย่างไร

หลวงพ่ : อยากทดแทนบุญคุณ ก็เชื่อฟังทำดีมันก็ได้บุญอยู่แล้ว ได้บุญมาก ทดแทนบุญคุณบิดามารดา ที่นี้การทดแทนคุณบิดามารดา โดยทั่วไป ถ้าเชื่อฟัง ทำตาม ทำหน้าที่แทนท่าน ดูแลท่าน นี่ก็บุญแล้ว แต่เวลาบวชนี้ มันได้ ๑๖ กัป เพราะเราเป็นชาวพุทธเิงการบวชมันได้บุญตรงไหน มันได้บุญตรงที่พ่อแม่บวชด้วย บวชด้วยอะไร เพราะว่าไข่ของแม่ เวลาเราเกิดมา เรากินนม น้ำเลือดในหัวอกของแม่นะ แล้วเอาร่างกายนี้มาบวชพระ เวลาบวชพระ พ่อแม่จะได้ ๑๖ กัป เห็นไหม

พระเจ้าอโศกมหาราชสร้างวัด ๘ หมื่น ๔ พันวัด แล้วไปถามอาจารย์ของตัวเองว่าเป็นญาติกับศาสนาหรือยัง บอกว่าไม่เป็น ถ้าจะเป็นญาติกับศาสนาต้องทำอะไร ก็ต้องเอาลูกมาบวช พอลูกมาบวชเห็นไหม เลือดเนื้อเชื้อไขเข้าไปบวช พระมหินท์มาบวช พอบวชเสร็จแล้วเห็นไหม เป็นพระอรหันต์มีความสุขมาก มันคิดจะแทนคุณกันนะความสุขนี้ได้มาจากใคร ได้จากพ่อ แล้วพ่อไปไหน ก็กำหนด เป็นพระอรหันต์นะเข้ามาสัมผัสเห็นพ่อไปเกิดเป็นงูเหลือม จึงไปเทศน์ให้พ่อฟัง พ่อทำบุญขนาดนี้ ทำไมพ่อไม่รักษาศีล ๕ พอรักษาศีล ๕ รักษาศีลไม่จับเหยื่อกินมันก็ตาย พอตายปีบก็มาเกิดที่ลังกา พอเกิดมาแล้วก็ได้บวช บวชแล้วก็ไปบวชเป็นพระอรหันต์ เวลาตายขึ้นมา สพลอยขึ้นไปบนอากาศโลงทองก็ขึ้นมา จะบอกว่าไ้บุญ ๘ หมื่น ๔ พันวัด ไ้บุญที่ได้เผยแผ่พุทธศาสนา มันก็เป็นบุญโดยอามิสเิง แต่ถ้าการบวช การภาวนา เช่น พระมหินท์บวชเสร็จแล้วภาวนาก็สิ้นกิเลสไปเลย

ถ้าบวชแล้วถึงไม่สิ้นกิเลส เรามาบวชในศาสนาเห็นใหม่ เวลาพ่อแม่คิดถึงก็คือคิดถึงพระ คิดถึงพระก็เป็นญาติกับศาสนาไง ลูกเราอยู่ในศาสนาก็เป็นญาติกับศาสนา แต่เลือดเนื้อเชื้อไขนะ โดยทางการแพทย์เห็นใหม่ มนุษย์นี้กรรมพันธุ์ของพ่อแม่กับลูกนี้เหมือนกันหมดเลย ดีเอ็นเอถ้าตรวจนี่เพี้ยะๆ เลย แต่หัวใจตรวจไม่ได้นะ พ่อแม่เกิดมาดีแสนดีเลยบอกให้ลูกทำดีๆ นะ แต่ลูกมันเถียงนำคุณเลย ลูกที่ดีกว่าเจริญกว่าพ่อแม่ก็มี ลูกเสมอกับพ่อแม่ก็มี ลูกเลวกว่าพ่อแม่ก็มี มันเป็นสายบุญสายกรรม

ฉะนั้นถ้าบอกว่า อยากได้กุศลมากๆ นะ ก็ดูแลพ่อแม่ นั่นล่ะได้บุญกุศลมาก เพราะเวลาเขาพูดกันในธรรมเห็นใหม่ พระอรหันต์ในบ้าน พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเราจริงๆ นะเลือดเนื้อเชื้อไข แล้วเวลาพูดถึงนะ มนุษย์เกิดด้วยธาตุ ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ทางวิทยาศาสตร์ เราพูดถึงพวกทำกิ๊ฟ โคลนนิ่ง มึงไปเอาดินสิ มึงไปเอาวัตถุธาตุอะไรมาแล้วก็มาโคลนนิ่งสิ มันก็มาเอาจากเรานี้ออกไป เอาจากไข่มาทำกิ๊ฟเห็นใหม่ โคลนนิ่งก็เอาจากเซลล์เราไป

จะบอกว่ามันเป็นสิ่งที่มีชีวิตไง มันเกี่ยวเนื่องกับบุคคลคนนั้นไง มันต้องเกี่ยวกันแบบนี้ กรรมนะ เวลามันกินสู่สภาพเดิมของเขา ร่างกายนี้มันก็เป็นดิน น้ำ ลม ไฟ แต่ดิน น้ำ ลม ไฟ เพี้ยะๆ กับ ดิน น้ำ ลม ไฟ โดยเอาดิน เอาน้ำ เอาลม เอาไฟมา แล้วพยายามใช้วิทยาศาสตร์ ใช้เทคโนโลยีกลั่นให้เป็นมนุษย์มาให้ได้เลย มันเป็นไปได้ไม่ได้ หรือมันเป็นไปไม่ได้

มันต้องเกิดจากพ่อจากแม่ จากสายบุญสายกรรม จากไข่ของแม่ แล้วถ้าบอกว่า จากไข่ของแม่แล้วถึงเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วประจำเดือนที่มันขับไข่ทิ้งเป็นล้านๆ ไข่ไข่นั้นทำไมไม่เกิดมาเป็นมนุษย์ ไข่ที่ถึงเวลารอบเดือนมา ไข่มันสุกแล้วมันขับทิ้งไป ไข่นั้นทำไมมันไม่เกิดมาเป็นมนุษย์ล่ะ ไข่อย่างเดียวกันก็มาเกิดเป็นมนุษย์ไม่ได้ ถ้าไม่มีปฏิสนธิจิต

มันต้องมีปฏิสนธิจิต มันต้องมีสเปิร์มของพ่อ นี่มันเป็นเวรกรรมไง เวรกรรมระหว่างพ่อแม่ลูกร่วมกันถึงมาเกิดเป็นคน มันต้องมีเวรมีกรรมมา เดี่ยวนี้วิทยาศาสตร์จะคิดใหญ่เลยนะ โอ๊ย เดี่ยวนี้ไม่จำเป็นแล้ว ไม่จำเป็นแล้ว ไม่จำเป็นแล้วมึงก็ไปเอาดิน น้ำ ลม ไฟ มาทำเป็นมนุษย์ให้กูดูซิ มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก นี่เราก็ก็นั่นนั่นตกใจไปกับ

มันเห็นใหม่ ถ้าภาวนาไป เรื่องอย่างนี้ละ มันจะชัดเจนแจ่มแจ้ง ชัดเจนหมดเลย ถ้าไม่ชัดเจนนะ มิ่งสิ้นกิเลสไม่ได้ ถ้ายังสงสัยอยู่ก็เป็นกิเลสเต็มหัว

อยากได้นุญมากก็ต้องทำอย่างนี้ ทำแล้ว ถ้าอยากบวชก็บวช บวชแล้วก็บวชให้พ่อแม่ ให้แม่ แต่เวลาในชีวิตประจำวันนี่สิ พระอรหันต์ในบ้าน ต้องดูแลให้ดี พระอรหันต์ในบ้าน เป็นพระอรหันต์ของเราละ เป็นพระอรหันต์ของเรา

ถาม : เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้วิชา ๓ วิชา ๓ คืออะไร โดยทั่วไปแล้วการบรรลุธรรมเข้าถึงนิพพานได้ ต้องผ่านมรรค ๔ ผล ๔ (ประเด็นเยชนิพทายเลย) หรือว่าวิชา ๓ คือ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับพระพุทธเจ้าเท่านั้น หรือว่าวิชา ๓ เปรียบเหมือนกับอภิญญา ๖ คือ เป็นเครื่องเคียงคุณสมบัติพิเศษของเฉพาะบุคคลที่เพิ่มขึ้น เมื่อผ่านมรรค ๔ ผล ๔ เข้านิพพานแล้ว

เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้วิชา ๓

หลวงพ่ : ก็เพราะพระพุทธเจ้าตรัสรู้วิชา ๓ มันถึงว่า พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ประเภทวิชา ๓ ถ้าพระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยวิชา ๓ เพราะเป็นคุณสมบัติเลย วิชา ๓ หมายถึงว่า บุญเพนิวาณุตติญาณ จุคุปปาตญาณ อาสวัภยญาณ ทีนี้ วิชา ๓ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในช่องทางนี้ ที่ถามว่าวิชา ๓ คืออะไร ก็บุญเพนิวาณุตติญาณ รู้อดีตชาติ...

ถาม : โดยทั่วไปการบรรลุธรรมเข้าถึงนิพพานได้ คือการผ่านมรรค ๔ ผล ๔ ไม่ใช่หรือ

หลวงพ่ : ใช่! ก็มรรค ๔ ผล ๔ นี้แหละ เห็นใหม่ พระอรหันต์ทุกประเภท เติวิโชจนพิณโย ได้อภิญญา ๖ ก็มรรค ๔ ผล ๔ ทั้งนั้น มรรค ๔ ผล ๔ นี้ไง ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค คือ อริยสัจ มันต้องเข้าทางนี้ทั้งหมด เพียงแต่ว่า มันอยู่ที่ผู้ที่ปฏิบัติ ถ้ามรรค ๔ ผล ๔ แต่เข้าทางไหน มรรค ๔ ผล ๔ มันเป็นมรรคอยู่แล้ว

แต่เวลาเข้า เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ อาสวัภยญาณ วิชา ๓ วิชาที่สิ้นกิเลส บุญเพนิวาณุตติญาณ คือ ระลึกอดีตชาติได้ แต่นี่พูดถึงวิชา ๓ วิธีผ่านเข้าสู่พระอรหันต์

ของพระพุทธเจ้านะ แต่พระพุทธเจ้ามีความรู้มากกว่านั้นอีก ถ้ามีความรู้เรื่องอภิญญา เช่น รู้วาระจิตนี้พระพุทธเจ้าก็รู้หมด

แต่เวลาเราเป็นนั่น เราเข้าไปทางใด แต่เวลาเข้าแล้วก็ต้องเข้าทางมรรค ๔ ผล ๔ เหมือนกัน คำว่าพระอรหันต์แต่ละชนิดใช้ใหม่ อย่างเตวิชฺโชนี่คือ วิชา ๓ ฉฬภิญโญ ปฏิสมุทฺธิปตฺโต...

อย่างถ้าได้อภิญญา เวลาตรัสรู้แล้วได้อภิญญา คำว่าได้อภิญญานี้ มันก็อยู่ที่ว่าได้กี่ชนิด อภิญญา ๖ บางคนก็มีหุทิพย์ ตาทิพย์

ทำไมจึงตั้งพระอนุรุทธะเป็นผู้เลิศในการรู้วาระจิตล่ะ ทำไมตั้งพระสารีบุตรเป็นผู้เลิศในทางปัญญา ตั้งพระโมคคัลลานะเป็นผู้เลิศทางฤทธิ์ ฤทธิ์กับรู้วาระจิตต่างกันอย่างไร คนที่มีฤทธิ์มากอย่างพระโมคคัลลานะ แล้วคนที่ไม่ได้ตั้งพระโมคคัลลานะว่าฤทธิ์มากล่ะ คนที่จะตั้งเขาขึ้น ถ้าเราไม่มีความรู้มากกว่าเขาแล้วจะตั้งเขาได้ไหม ถ้าไม่รู้มากกว่าเขา แล้วรู้ได้อย่างไรว่าพระอรหันต์ที่เป็นเอตทัคคะ ๘๐ องค์นี้ มันมีวิฤทธิภาวะต่างกันอย่างไร คนนี้ถนัดอะไร ถ้าเราไม่สามารถตรวจสอบเขาได้ เราไม่สามารถควบคุมเขาได้ เราจะตั้งเขาได้ไหม

ใช่ พระพุทธเจ้าตรัสรู้วิชา ๓ แต่พระพุทธเจ้าเป็นผู้ตั้งทั้งหมด พระพุทธเจ้ารอบรู้หมด เพียงแต่พระพุทธเจ้าผ่านทางนี้ไง

สุขขวิปัสสโก เห็นใหม่ คุณูปการอย่างพระจักขุบาล พระอรหันต์นะ แต่เดินกลับวัดไม่ถูก ต้องเอาหลานมาบวช บวชเสร็จแล้วก็ไปจงกลับมาไง ไปจงพระอรหันต์กลับมา พระอรหันต์สุขขวิปัสสโกไม่มีฤทธิ์ ไม่มีอะไรเลย แต่มีอาสวัคชญาณ มีมรรค ๔ ผล ๔

มันเป็นมรรค ๔ ผล ๔ เพราะอะไร เพราะมันเป็นระดับของกิเลสอย่างหยาบอย่างกลาง อย่างละเอียด เพราะกิเลสอย่างหยาบเห็นใหม่ นางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน ได้มรรคขั้นที่ ๑ ผลขั้นที่ ๑ มรรค ๔ ผล ๔ คือ มรรคขั้นที่ ๔ แล้วมันก็ได้ผลขั้นที่ ๔

แล้วเวลาอรหัตตมรรค อรหัตตผล ทำไมมรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ ทำไมเวลาอรหัตตมรรค อรหัตตผล อรหัตตผล ผลของพระอรหันต์ก็ต้องเป็นพระอรหันต์สิ ถ้าอรหัตตผลแล้วเป็นพระอรหันต์ก็จบ แต่ทำไมยังมีนิพพาน ๑ อีกล่ะ

อรหัตผลคือระหว่าง ระหว่างจิตที่มันทำอรหัตมรรค... อรหัตมรรคคือมรรค
ของพระอรหันต์ เวลาขบวนการของมัน สัมปยุตเข้าไป คือ ขบวนการทำลายกัน วิปยุต
คลายตัวออก ถ้าทำลายแล้วนี้ มันไม่คลายตัวออก ไม่คลายตัวออกมาแล้วผลที่เกิดจาก
การคลายตัวออกแล้วเหลือสิ่งใดอยู่ นิพพาน ๑ สิ่งนี้เป็นนิพพาน ๑ เห็นไหม

ทุกกระบวนการ พระอรหันต์ทุกประเภทต้องผ่านมรรค ๔ ผล ๔ แต่เวลาขีปภา
ภิญญา จะผ่านหนเดียว ผ่านทีเดียวได้มรรค ๔ ผล ๔ เลย ผ่านทีเดียวพื้! ได้มรรค ๔ ผล
๔ เลย แบบพระพุทธเจ้า เห็นไหม บุพเพนิวาสานุสติญาณตั้งแต่หัวค่ำ พอเที่ยงคืนเกิด
จุตูปปาตญาณ แล้วพอถึงขั้นสุดท้าย แล้วพระพุทธเจ้าเป็นพระโศดาบันตอนไหนล่ะ
พระพุทธเจ้าเป็นพระสัททาคามีตอนไหน พระพุทธเจ้าเป็นพระอนาคามีตอนไหน แล้ว
พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ตอนไหน (หัวเราะ) งงตายท่าเลย มันเป็นบารมีการสร้างมา
ต้องมรรค ๔ ผล ๔ แน่นอน

ถ้าพระพุทธเจ้าไม่ผ่านมรรค ๔ ผล ๔ เพราะมรรค ๔ ผล ๔ นี้ใครเป็นคนสอน
ก็พระพุทธเจ้าสอน พระพุทธเจ้านี้ขีปภาภิญญาทีเดียวจบเลย คำว่าขีปภาภิญญา มันทำ
ทีเดียวนะ แต่ก่อนหน้านั้น ๖ ปีนี้ ทุกข์ขนาดไหน ๖ ปีนี้ไม่เข้ามรรคเลย เพราะธรรมะ
ของพระพุทธเจ้ายังไม่มี ธรรมะยังไม่มี ถ้ายังไม่มีแล้วทำได้อย่างไร มันก็ตรวจสอบ ก็ทำ
ไปแบบฉานโลกีย์ ทำไปแบบโลก

โลกคือว่า ใครที่ตั้งตัวว่าเป็นอาจารย์ ใครที่ตั้งตัวว่าเป็นพระอรหันต์ ก็ไปศึกษากับ
เขา ไปศึกษากับอาฬารดาบสก็เข้าสมบัติ ๘ จนอาฬารดาบสบอกว่า ได้เหมือนเรา
เหมือนเราทุกอย่างเลย การันตีด้วย แต่ไม่เอา จะการันตีขนาดไหน แต่ทุกข์ เวลาออกมา
แล้วก็เหมือนไม่มีอะไรเลย เราต้องมึนนะ เราต้องมี หมายถึงว่าเราต้องมีขณะ เราต้องมีการ
กระทำของเรา เวลาปล่อยวางๆ ปล่อยวางนี้ใครตอบ ใครตอบสนองว่าปล่อยวางเรื่อง
อะไร

อย่างเป็นพระโศดาบันนี้ เวลาพวกโยมบอกว่า ปล่อยๆ มันปล่อยอะไร ใครเป็น
คนปล่อย ปล่อยแล้วเหลืออะไร ตอบไม่ได้ ถ้าเป็นโศดาบันต้องตอบได้ ใครเป็นคน
ปล่อย

อย่างที่ว่าคุณจิตๆ นี้ จิตเห็นอาการของจิตนี้ มันเห็นอะไร แล้วมันพิจารณาอะไร มันปล่อยอะไร สังโยชน์ขาดอย่างไร สักกายทิฐิความเห็นผิดในกายนี้ มันปล่อยอย่างไร ถ้ามันปล่อย นี่มรรคขั้นที่ ๑ ถ้ามันปล่อยแล้ว เวลามันปล่อยนะ มันปล่อย มันขาด ปล่อย กับขาดมันต่างกันอย่างไร

ตทั้งหมดกับสมุจเฉตพหามันต่างกันอย่างไร ถ้าตทั้งหมดเวลามันปล่อย มันเป็นตัวทั้งหมดไปก่อนแล้วเราเข้าใจว่าเป็นสมุจเฉตพหามัน แล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อม พอมันเสื่อมๆ หลายๆ ครั้งเข้า ธรรมมันก็เสื่อมไป ถ้าคนมันไม่มีอำนาจวาสนา หรือคนที่แบบว่ากำลังไม่พอ พอเสื่อมแล้วนะ ทำขึ้นมาไม่ได้ มันก็เหมือนเราเคยเข้าไปดูสมบัติของใคร แต่เราไม่ได้สมบัตินั้นมา มันก็ฝังใจ ได้โศดาปัตติมรรคแต่ไม่ได้โศดาปัตติผล ถึงที่สุดแล้วมันทำลายขบวนการของมันแล้ว ถึงโศดาปัตติผลแล้ว มันเป็นอกุปปธรรม อกุปปธรรมคือไม่มีการแปรสภาพแล้ว

อย่างที่ว่า จิตที่ว่ามันเป็นอนิจจัง หรือนิพพานเป็นอัตตาหรือเป็นอนัตตานี้ ถ้ายังไม่มีความธรรมในหัวใจเลย มันจะต้องเป็นอนัตตา มันต้องแปรสภาพ มันต้องเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ไม่มีอะไรคงที่เลย

แต่ถ้าเป็นพระโศดาบัน มันมีส่วนที่คงที่ ส่วนที่คงที่ หมายถึงว่า จิตตัวนี้มันมีหลักแล้ว อย่างมากไม่เกิน ๗ ชาติ มันไม่ไหลไปแล้ว เพราะมันเข้ากระแสแล้ว พอมันเข้ากระแส ถ้าในปัจจุบันทำงานถึงที่สุดแล้วจบที่นี้เลย เห็นไหม นี่คือ มรรค ๔ ผล ๔ ใจ

ถาม : โดยทั่วไปต้องผ่านมรรค ๔ ผล ๔ ใจไหม ?

หลวงพ่ : แน่นนอน ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย

ถาม : หรือว่าวิชา ๓ เป็นคุณสมบัติเฉพาะของพระพุทธเจ้า ?

หลวงพ่ : วิชา ๓ เป็นคุณสมบัติของจิตที่เข้าเป็นทั้งหมด ไม่ใช่เฉพาะของพระพุทธเจ้า

เวลาพระพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอานนทร์ร้องไห้ นะ พระอานนทร์ร้องไห้เลย ท่านถามปัญหาไว้มากนะ

“พระพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว ในวงการของพระ จะมีผู้หญิงเข้ามาในศาสนา มากควรทำอะไรพระเจ้าคะ”

“ถ้าไม่ควรดูไม่ควรเห็นเลยจะดีที่สุด”

“แล้วถ้ามันจำเป็นล่ะ เพราะเป็นญาติพี่น้องกัน เขาจะมาทำบุญล่ะ”

“ถ้ามีความจำเป็น เธอก็ต้องตั้งสติไว้ พุดกับเขาแค่พอกับความจำเป็น”

แม้แต่การดำรงชีวิตนี้ท่านยังสอนเลย

“อานนท์! เรบอกเธอแล้วไม่ใช่หรือ เวลาเรานิพพานไปนี้ เราไม่ได้เอาสมบัติของใครไปเลย มันเป็นสมบัติของเขา เราไม่ได้เอาสมบัติของใครไป”

นี่ไง แล้ววิชามันเป็นของพระพุทธเจ้าหรือ ถ้าเป็นของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็เอาไปหมดแล้ว มันไม่ใช่ของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ของใครเลย ธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิม ธรรมะมีอยู่แล้วใช่ไหม แต่จิตของพระพุทธเจ้ามาสำเร็จในทางนี้เท่านั้น

มันเป็นทางวิชาการ มันเป็นเรื่องที่ว่ามันเข้าถึงได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไป ไม่ใช่เฉพาะพระพุทธเจ้า ตัวอย่างครูบาอาจารย์ที่เราเชื่อมันเป็นพระอรหันต์ คุณ เป็นประเภทใดละ รู้หรือ ใครเป็นประเภทใด ตัวอย่างเช่น หลวงปู่คำดี เห็นไหม หลวงปู่คำดีกับหลวงตาจะเหมือนกัน มันจะประเภทใกล้เคียงกันมาก แต่! ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันเพราะอะไร เพราะหลวงปู่คำดี ท่านพิจารณากายตลอด โสคานันสำเร็จที่กาย สกิทาคามีสำเร็จที่กาย อนาคามีที่กาย พระอรหันต์ที่กาย หลวงปู่เจี๊ยะก็กายๆ หลวงปู่ชอบก็กาย

แต่หลวงตาท่านเป็นโสคานันตั้งแต่เรื่องพิจารณาเวทนา เป็นสกิทาคามีเรื่องที่ว่า กายเข้าไปสู่สภาพเดิม เพราะพิจารณาไปแล้วมันปล่อยหมด กายกับจิตแยกเลย พอออกมาพิจารณาขั้นที่ ๓ เป็นพิจารณาอสุภะ ก็เรื่องของกาย สุกทัยท่านพิจารณาจิต จุดและต่อม ท่านบอกว่า พอจิตมันพิจารณากายถึงที่สุดแล้ว มันไม่ยอมพิจารณากายอีก มันจะพิจารณาจิตอย่างเดียว ท่านบอกเลย มันพิจารณากายแล้วมันไม่ยอม มันเป็นอำนาจ

วาสนาของท่าน แต่ทำไมหลวงปู่เจี๊ยะท่านพิจารณากาย พิจารณากาย พิจารณากายทำไม พิจารณาได้ละ มันไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันหรือ แม้แต่ใกล้เคียงกันก็ไม่เหมือนกัน

ถ้าเหมือนกัน พระอรหันต์องค์หนึ่งต้องผิด วิชยานิพนธ์มันซ่อนมา ลอก วิชยานิพนธ์เขามา ลอกวิชยานิพนธ์มาได้ วิชยานิพนธ์มันลอกไม่ได้ ธรรมะก็ลอก ไม่ได้ สิ่งใดก็ลอกไม่ได้ มันต้องเป็นความจริง ถ้าลอกมา มันจะตอบไม่ได้

เวลาหลวงตาท่านพูดกับหลวงปู่แหวน เห็นไหม “ไม่รู้ถามไม่ได้” ถามปัญหา อย่างนี้ไม่ได้ แล้วไม่รู้ก็ตอบไม่ได้ ถ้ามันรู้เห็น จิตมันเป็นอย่างไร ขณะจิตที่เป็นมันเป็น อย่างไม่รู้ ถ้าขณะที่จิตปล่อย จิตมันปล่อยอย่างไร อย่าว่าแต่เป็นเลย แม้แต่เห็นมันก็ไม่เห็น ถ้าไม่เห็นก็พูดไม่ถูก คนไม่เคยเห็นป้าย มันจะไม่รู้ว่าชื่ออะไร โยมผ่านไปผ่านมา กันหมด ไม่กล้าเข้ามาเลย เขาบอกว่าที่นี่เป็นสวนของใครก็ไม่รู้ ไม่มีใครกล้าเข้า เพราะมัน ไม่มีป้าย ป้ายมันยังไม่เห็นเลย มันผ่านไปผ่านมาไม่กล้าเข้า เดียวๆ กำลังจะทำ แม้แต่เห็น เหตุมันยังไม่เห็น มันต้องเห็นเหตุเห็นผลนะ เห็นเหตุ มันทำเหตุของมันได้ ถ้ามันไม่รู้ มันตอบอย่างนี้ไม่ได้

ถาม : หรือว่าวิชา ๓ นี้ เหมือนกับอภิญญา ๖ ?

หลวงปู่: ก็ไม่เหมือน ไม่เหมือน! ต่างกันสิ้นเชิงเลย เพราะวิชา ๓ มันเป็นวิชา ที่ทำให้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ส่วนอภิญญา ๖ นี้สมัยที่พระพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ขึ้นมา ฤๅษีชีไพร คูสิ เจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาจารย์ดาบส “ได้อภิญญา ๖ เหมือนเรา ได้ สมบัติเหมือนเรา” ตัวสมบัติมันล่ะ ที่มันทำให้เกิดอภิญญา เห็นไหม ฤๅษีชีไพรที่เหาะ เห็นเดินฟ้า เพราะอาศัยสมบัตินี้ทำ

อภิญญา ๖ คือ อะไร รู้วาระจิต รู้ใจคน ปรจิตตวิชา หูทิพย์ ตาทิพย์ นี่มันอะไร แล้วอภิญญา ๖ กับวิชา ๓ มันจะเหมือนกันได้อย่างไร มันเหมือนกันไม่ได้ มันคนละ เรื่องเลย

อภิญญา ๖ เป็นเรื่องของโลก เดียวนี้ละ เทคโนโลยีมันตรวจสอบได้หมดเลย เหาะเห็นเดินฟ้านี้ก็ขึ้นเครื่องบินได้ หูทิพย์นี้ก็โทรศัพท์ได้ รู้วาระจิตก็จับเข้าเครื่องจับ เท็จ เดียวนี้ อภิญญา ๖ วิทยาศาสตร์มันพิสูจน์ได้แล้ว

แต่วิชา ๓ นี้ยังงอยู่ ไม่มีทาง ไม่รู้เรื่อง วิชา ๓ นี้ไม่มีใครรู้ รู้ไม่ได้ ต้องพระ
อรหันต์เท่านั้น

ฉะนั้นวิชา ๓ กับอภิญญา ๖ ไม่เหมือนกัน วิชา ๓ หมายถึงว่า พระอรหันต์
ประเภทหนึ่ง เทวิชโซ “เต” เห็นไหม เทวิชโซ “สาม” เทวิชโซ จภิญโญ วิชา ๓ นี้มัน
เป็นพระอรหันต์ประเภทหนึ่งเลย

แล้วบังเอิญพระพุทธเจ้า เวลาท่านผ่านขบวนการอย่างนี้ ผ่านขบวนการใช้ไหม
ผ่านขบวนการเลยๆ แต่อ่านจวาสนาของพระพุทธเจ้ามันล้นฟ้า เป็นพระอรหันต์
เหมือนกัน แต่อ่านจวาสนาต่างกัน แล้วนี่ยังเป็นพระพุทธเจ้าด้วย แต่ขบวนการนั้น ท่าน
ผ่านขบวนการนี้ ฉะนั้น อย่างพระสารีบุตรเห็นไหม พระสารีบุตรผ่านขบวนการปัญญา
วิมุตติ ทิณฺฑลิตี พระสารีบุตร กำลังพักพระพุทธเจ้าอยู่ แล้วหลานของพระสารีบุตรมาต่อ
ว่าพระพุทธเจ้า ว่าเอาตระกูลของพระสารีบุตรมาบวชหมดเลย พระจุนทะ พระเรวัตตะ
น้องของพระสารีบุตรทั้งนั้นละ กำลังจะไปต่อว่าพระพุทธเจ้าไง เพราะไม่พอใจ ประสา
เราว่า กำลังกระพืดกระเฟียด

พระพุทธเจ้าบอกว่า “ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ความรู้สึก
ของเธอด้วย เพราะอารมณ์ความรู้สึกเธอก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง” อารมณ์ความรู้สึกก็เป็นส่วน
หนึ่ง เป็นสิ่งๆ หนึ่ง ถ้าไม่พอใจในสิ่งต่างๆ ไม่พอใจอะไรเลย แล้วทำไมถึงไม่พอใจ
อารมณ์ถึงด้วยล่ะ ไม่พอใจความคิดถึงด้วยล่ะ พระสารีบุตรนั่งพักอยู่นะ ไม่ได้หลับตา
พิจารณา ปึง! เป็นพระอรหันต์เลย ลืมตาอยู่แต่ปัญญามันหมุนนะ

คุณ คุณเวลาพระที่จะไปถามปัญหาพระพุทธเจ้า ปัญญามันหมุนอย่างที่หลวงตา
ท่านบอก ถ้าท่านเห็นจุดและต่อม ที่ธรรมชาติเห็นนะ ถ้าหลวงปู่มันอยู่นะ ท่านสำเร็จเดี่ยว
นั้นเลย เหมือนไปถามพระพุทธเจ้าไง พอไปถามใคร ถ้าคนรู้จริง มันจะชี้ ผลัวะ! เลย ตรง
นั้นนะ! กลับมาตรงนั้นนะ! กลับมาตรงนั้นถึง กลับทางไหนล่ะ กูไม่มีรถนะ กูจะกลับ
อย่างไร แต่ถ้าคนมันเป็นนะ จิตมันพร้อม จิตมันเป็น นามธรรมที่มันคุม สติ มหาสติ สติ
อัตโนมัติที่มันคุมจิตอยู่ จิตมันมีมรรคญาณมันหมุนอยู่ โอ้โฮ มันมีงานมหาศาลนะ พอชี้
ผลัวะ! ผลัวะ! ชี้ผลัวะมันก็ทำเลย คนเป็นบอก ถ้าคนเป็นบอกกับคนทำเป็นจะเหมือนกัน
เลย

ทีนี้พอจะไปถามพระพุทธเจ้านะ มันหมุนอยู่อย่างนี้ มันหมุน ปัญญา มันหมุนมาก แล้วมันยังลงไม่ได้ก็เลยไปถามพระพุทธเจ้า

บังเอิญฝนตกนะ ฝนตกเห็นไหม น้ำนองไปหมดเลย ทีนี้ น้ำฝนมันตกลงมาในน้ำ แล้วมันเป็นฟองขึ้นมา พอฟองมันแตกเพี๊ยะ ยืนดูพิจารณา ข้างในมันหมุนอยู่แล้ว พอมันเพี๊ยะ มันบั้งเลย เป็นพระอรหันต์เลย เดินกลับเลยไม่ต้องขึ้นถาม เป็นแล้วไม่ต้องถามแล้ว ถ้าไปถามพระพุทธเจ้าก็จะตอบอย่างนี้

นี่สันทิฎฐิโก นี่ความเห็น นี่ความจริง ความจริงเป็นอย่างนี้ ถ้ามันไม่เคยเห็น ไม่เคยเป็น มันก็เป็นไปไม่ได้

ถาม : หรือว่าวิชา ๓ เหมือนกับอภิญา

หลวงพ่ : ไม่เหมือน มันคนละเรื่อง อภิญาเป็นเรื่องโลก ฌาน โลกีย์เป็นเรื่องโลก บุคคลก็ทำได้ ฤทธิพิไรก็ได้ แต่วิชา ๓ นี้ต้องพระอรหันต์เท่านั้น เพราะวิชา ๓ มันจะเป็นการเข้าถึงการเป็นพระอรหันต์ ฉะนั้นเพียงแต่ว่า เหมือนกับร่างกายของพระพุทธเจ้าเห็นไหม ร่างกายแขนขาเป็นอย่างนั้นๆ นี่ก็เหมือนกัน เพราะจิตของพระพุทธเจ้าผ่านขบวนการนี้เท่านั้นเอง ถึงพูดว่าพระพุทธเจ้าผ่านทางวิชา ๓ เป็นประเภทนี้

แล้วพระที่ปฏิบัติเป็นประเภทนี้ มันก็เป็นทางวิชา ๓ เหมือนกัน แต่ถ้าผ่านทางขบวนการอื่นเห็นไหม ตัวอย่างปัญญาวิมุตติ เจโตวิมุตติ มันผ่านขบวนการไหน พอผ่านขบวนการไหน ผ่านแล้วเวลาสอนก็สอนตามขบวนการนั้น เพราะสอนจากประสบการณ์ทางจิต จิตมันเป็น จิตที่มันมี มันทำ มันเป็น พอมันชำนาญก็มันสอนตามนั้น จะพูดเรื่องอะไรมันก็มาลงตรงนี้ จะพูดเรื่องอะไร มันก็มาลงตรงความถนัด เพราะมันถนัดมันถึงเอามาตีแผ่ได้ชัดเจนมาก

ถาม : หรือว่าวิชา ๓ เหมือนกับอภิญา คือ เป็นเครื่องเคียงคุณสมบัติพิเศษของเฉพาะบุคคล ที่มีเพิ่มขึ้นเมื่อผ่านมรรค ๔ ผล ๔ เข้านิพพานไปแล้ว

หลวงพ่ : คำว่าเครื่องเคียงนะ ตัวอย่าง กาฬเทวิล เวลาเราเทศน์ ตรงนี้เราจะเอามาย้ำบ่อยมาก กาฬเทวิลเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ แล้วเข้าฌานสมบัติได้ ระลึก

อดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติ แล้วเป็นมนุษย์นี้แหละแต่ไปนอนบนพรหมได้นี้ อภิญญา ๖ ใหม่ ก็มีอภิญญา แล้วทำไมต้องร้องให้ ร้องให้ว่าอยากจะมีคนชื่นชมมาก เพราะตัวเองพร้อมมาก มีกำลังของสมาธิ มีอภิญญา

อย่างเจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาจารย์ดาบส “ได้สมบัติเหมือนเรา” กำลังมีพร้อม ทุกอย่างมีพร้อม แต่ยังไม่มีการตรัสรู้ ไม่มีใครบอก ก็ไปไม่รอด ภาพเทวโลกก็เหมือนกัน เตรียมพร้อมทุกอย่าง รู้หมดเลย ทุกคนเคารพ อย่างเราเห็นมนุษย์เหาะขึ้นไปนอนบนพรหม เราจะนับถือเป็นอาจารย์เราไหม เราก็ต้องตื่นตื่น ยิ่งบอกด้วยนะว่า เมื่อชาติที่แล้วเราเป็นหมา เมื่อชาติที่แล้วมึงเป็นโจรปล้นเขามา บอกเรื่องชาติที่แล้ว เราขี้ขี้เข้าไปใหญ่เลย

อยากจะพ้นมาก แต่ก็พ้นไม่ได้ สุดท้ายแล้ว พออยู่บนพรหม โลกธาตุจะหวั่นไหวต่อเมื่อพระพุทธเจ้าเกิด พระพุทธเจ้าตรัสรู้ พระพุทธเจ้าปลงอายุสังขาร พระพุทธเจ้าบรรลุนิพพาน เพราะมีบุญกุศลเยอะมาก

อยู่บนพรหมนะโลกธาตุหวั่นไหว เอ๊ะ! เกิดอะไรขึ้น เหมือนเทวดา เห็นไหม เทวดาที่นั่งอยู่ พระอินทร์นั่งบนอาสน์ ที่ว่าอาสน์ร้อนๆ นี้ เราก็คิดว่าเป็นเรื่องตลกนะ แต่มันมีความจริง อย่างในโลกปัจจุบันนี้ เรื่องความจริงก็ยังมีอยู่ แต่ ๑๘ มงกุฏมันก็เยอะแล้ว ๑๘ มงกุฏนี้มันก็แสดงภาพได้เหมือนกว่าไอ้คนที่ทำได้จริงอีก

นี่มันก็เหมือนกัน พอมันกระเทือนเห็นไหม จึงลงมาเลย มันต้องมีเหตุผล ลงมาถึงไปเฝ้า ไปเพราะรู้อยู่แล้ว เพราะมีอภิญญาก็รู้อยู่แล้ว ก็เข้าไปหาพระเจ้าสุทโธทนะเพราะเป็นเพื่อนกัน ไหนขอคุณ พอเห็นราชกุมารออกมา โอ้โฮ พอมองเพ็ชระเพราะพราหมณ์เขาท่องไว้แล้วไง ลักษณะ ๓๒ ประการของพระพุทธเจ้า เล็บเสมอกัน มือเสมอกัน จะมีกลิ่นหอย โอ้โฮพอเห็นนะ “พระพุทธเจ้า ๑๐๐ เปอร์เซนต์เลย”

โอ้โฮ! คุณมีคนสอนคุณแล้ว ดีใจนะ แล้วพอจิตมันสงบ มันเห็นนะร้องให้เลย พระเจ้าสุทโธทนะพอเอาลูกไปเก็บ ก็ถามว่าดีใจทำไม ก็บอกว่า “พระพุทธเจ้าเกิดแล้ว เราจะรอคนนี่สอน แต่เสียใจนำคุณเลย เพราะอายุขัยของเราสั้น เราต้องตายก่อน” ตายฟรีๆ ตายฟรีๆ ไปเกิดบนพรหม ตายฟรีๆ นี่ไง อภิญญา ๖ ใจ

แต่วิชา ๓ นี้ ถ้ากระบวนการมันเกิดขึ้น กระบวนการมันเป็นไป กระบวนการคือ กระบวนการของมรรค ๔ ผล ๔ แต่ความถนัดนั้นใช้ทางวิชา ๓

วิชา ๓ หมายถึงว่าจิตมันสงบ แล้วมันมีกระบวนการของมัน มันเห็น มันรู้นะ เห็นอดีตชาติ บุญเพณีสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณเห็นจิต ถ้ากระบวนการของมันยังไม่สิ้นสุดมันจะไปเกิดอย่างไร พอมันเกิดมา พระพุทธเจ้าเวลาจิตสงบปั๊บ ก็เห็นบุญเพณีสานุสติญาณก็ไป เพราะคนไม่เคยเห็น ถ้าคนไม่เคยเห็นคนไม่เคยเป็น พอมันเป็น มันต้องตื่นตื่นเป็นธรรมดา สาวไปเลยนะ ชาติที่แล้วเป็นพระเวสสันดร เป็นเทมีย์ไปเป็นๆๆๆ แล้วมันจบตรงไหนล่ะ จบตรงไหน แล้วสติมันทันใจไหม สติดีเพราะว่า วาสนามันมากแล้ว ก็ดึงกลับ ดึงกลับไปสมาธิ ดึงกลับมาที่ตัวตนของเรา ดึงกลับมาสมาธิ พอดึงกลับมาสมาธิ มันก็ออกไปอนาคต จุตูปปาตญาณ ถ้าจิตมันยังต้องไปเกิด จิตทุกดวงต้องเกิดหมด ถ้าตายปั๊บมันจะเกิดอย่างนี้ เพราะบุญอย่างนี้จะเกิดอย่างนี้ นี่ใจที่ว่ากรรมเป็นอินไตย มันก็เกิดๆๆ มันก็ไม่จบ พอย้อนกลับปั๊บ จิตมันได้เคลียร์พื้นที่ในใจ ข้อมูลในใจได้เคลียร์แล้ว ได้เคลียร์สิ่งที่สะสมมา ได้เคลียร์แล้ว ไม่อย่างนั้นมันจะขับเคลื่อนไป สิ่งที่ดีมันขับเคลื่อนมา กับจิตที่มันต้องขับเคลื่อนไป

ย้อนกลับมาถึงปัจจุบัน จิตเป็นมัชฌิมา จิตเป็นกลาง ขบวนการของจิตที่มีความรู้สึกขึ้นมาได้ มันมีปัจจัยการของมัน พลังงานที่มันสืบต่อเนื่องกันด้วยวิชา พอจิตเริ่มเข้ามรรคญาณเห็นใหม่ มันจะสืบต่อเนื่องกันด้วยวิชา ด้วยมรรคญาณที่เข้าไปชำระล้างกัน พอชำระด้วยมรรคญาณ ผลล่ะ! เสร็จสิ้นขบวนการ

นี่ วิชา ๓ ถ้าพระอรหันต์ที่ผ่านขบวนการวิชา ๓ มันจะรู้ ถ้าไม่ใช่วิชา ๓ อย่างเรื่องอดีตชาตินี้จะไม่ถนัด แต่ถ้ามันถนัดนะ มันอยู่ที่ความถนัดใจ คุณิ คนที่ชำนาญมือขวาก็เขียนมือขวาเห็นใหม่ แล้วคนที่ชำนาญมือซ้าย ตบมือบอกว่าอย่าเขียน อย่าเขียนนะ มันก็ต้องเขียนมือซ้าย มันเป็นขบวนการที่มันถนัดของมัน

ขบวนการของจิต พันธุกรรมของจิตนั้น มันมาทางไหน ถ้ามันทำถูกต้องตามขบวนการของมัน มันจะไปได้เลย แต่ถ้าขบวนการของมัน ถนัดมือซ้ายมากเลย เขียนมือซ้ายสวยมากเลย เขาบอกห้ามเขียน เสียมารยาท ให้เขียนมือขวา พอเขียนมือขวา ก็โยกๆ เอนๆ เขียนไปแล้วนี้ มันจะจบใหม่

ทีนี้ตรงนี้ มันอยู่ที่เรา ขบวนการอยู่ที่เราหา เราจะหาของเรา เราจะแก้ไขของเรา ถ้าทำแล้วมันทำได้ง่าย ทำได้สะดวกสบาย การทำอย่างนี้ มันจะเป็นประโยชน์กับเรา เห็นไหม เราค้นคว้าเราหาเอง เพราะเราเกิดไม่ทันพระพุทธเจ้า ถ้าเกิดทันพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจะเล็งญาณ พระพุทธเจ้าจะสอนได้ละเอียดลึกซึ้ง แต่เราเจอครูบาอาจารย์ที่ คุณสมบัติของกึ่งพุทธกาลเห็นไหม กึ่งพุทธกาล คุณสมบัติของจิตนี้ มันด้อยค่าไปเยอะมาก แต่ก็ทำให้สะดวกได้ แต่ด้อยค่า ด้อยค่า หมายถึงมันไม่ชัดเจนแบบนั้น

สมัยพุทธกาล เวลาพระพุทธเจ้าพูดกับพระโมคคัลลานะ ที่ว่าไปแก้อย่างนั้นอย่างนี้แล้วมาถาม พระพุทธเจ้าก็ตอบกลับไปอย่างนั้นเพี้ยะๆๆ คือ พระพุทธเจ้าไม่ได้พูดองค์เดียวนะ มีพยานไง มีผู้ที่รู้ที่เห็นด้วยกัน ตอบสนองกัน คุยกัน แล้วอย่างเวลาที่พระโมคคัลลานะ บอกว่าจะทำอย่างนั้นๆ มีฤทธิ์มีเดชอย่างนั้น จะทำอย่างนั้น จะแสดงอย่างนั้น แล้วไปคิดดูสิ เวลาไปพูดกับพระพุทธเจ้า ถ้าพูดผิดพระพุทธเจ้าไม่ดูเอาหรือ ไม่เอ็ดเอาหรือ ทำไม่เอาไปพูดกับพระพุทธเจ้าได้ แสดงว่าพระพุทธเจ้าต้องยอมรับว่า อันนั้นมันทำอย่างนี้ได้จริง แต่มันก็เป็นอกุศลญา ๖ มันแก้กิเลสไม่ได้ แต่เป็นคุณสมบัติของจิต

ถาม : หรือว่าเป็นเครื่องเคียง เป็นคุณสมบัติพิเศษของเฉพาะบุคคลที่เพิ่มขึ้น

หลวงพ่ : คำว่าเครื่องเคียง เวลาสอนนี้ เพื่อไม่ให้ติด แต่มันไม่ใช่เครื่องเคียง มันเป็นคุณสมบัติ คำว่าคุณสมบัติของจิต คือมันมากับจิตนะ

เห็นไหม เวลาเราภาวนาไป จิตที่คึกคะนอง คนที่สร้างฐานมามากนะ เวลาลงพื้บ! จิตนี้ลอยขึ้นไปบนอากาศ เคนจกรรมอยู่บนอากาศนะ จรดลงพื้บ! นั่งอยู่บนก้อนเมฆ ถ้าใครไม่รู้ ก็ว่าเก่งเว้ย โอ้ ยอดเว้ย นั่นจิตมันลงแค่เป็นสมาธินะ เวลาจิตมันเป็นปีติเห็นไหม ตังคปีติ นี้รู้วาระจิตเลย แล้วบางทีรู้ได้หนสองหนนะ พอรู้แล้วนี้กว่าตัวเองเก่งแล้วจะรู้ก็รู้ไม่ได้ เสื่อมแล้ว อู๋ๆ ทุกข์ฉิบหายเลย ของอย่างนี้มันเป็นสมบัติเดิม

ถ้าสมบัติเดิมแล้ว ถ้าครูบาอาจารย์เป็นนะ ควบคุมแล้วใช้ เราจะแนะนำบ่อยมาก เวลาใครภาวนา บอกว่า เฮ้ย โทษนะ เงินในกระเป๋าเอ็ง ไม่มีใครลัก ใครก็เอาของเอ็งไปไม่ได้หรอก สิ่งที่มีมันเป็นคุณสมบัติของจิตเรา ไม่มีใครแย่งของเราไปได้หรอก ฉะนั้นถ้าไม่มีใครแย่งของเราไปได้ เราอย่าไปตื่น เราอย่าไปฟุ้งเฟ้อ อย่าไปใช้จ่ายโดยไม่เป็นประโยชน์ กลับมาทำความสงบของใจนี้ดีกว่า

ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาแล้ว เราทำจิตเราสงบแล้ว เราวิปัสสนาของเราขึ้นไป ถ้าจิตเราสะอาดขึ้นมา อย่างเงินนี้ เราเป็นเด็ก เราไม่รู้คุณค่าของมัน เราก็ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย พอเราเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา เงินนี้เรารู้ถึงคุณค่าของมัน นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันพัฒนาของมันขึ้นไปจนมันชำระกิเลสได้ ไอ้สิ่งที่เราเก็บไว้นั้น เหมือนเงินจะมีค่ามากขึ้น มีค่ามากขึ้น แต่คนที่ไม่เข้าใจมันนะ พอไปเจอเข้าก็จะใช้มันหมดเลย พอใช้ไปพอจิตเสื่อมแล้วก็ก่ายหน้าผากเลยนะ

ของมันมีนะ ไม่มีใครแย่งเราไปหรอก ของๆ เราเนี่ย ใครจะมาแย่งชิงไม่ได้ อย่างสมบัติทางโลก เห็นใหม่ ขนาดจดทะเบียนขนาดไหน ทำสัญญาขนาดไหน เขายังหลอกเขายังโกงกัน แต่ไอ้ของในจิตเนี่ย ไม่มีใครแก้งใคร ใครเอาของใครได้เลย ไม่มีทาง มันเป็นสมบัติเฉพาะตน ไม่มีทางที่ใครมันจะมาเอาไปได้เลย

ฉะนั้นสิ่งที่จะเกิดขึ้นมานี้ ถ้าเราไปทำก่อนหรือเราไปใช้ก่อน มันจะดึงให้เราเสียไปตามว้างนั่นเลย เหมือนอกัญญา ๖ นี้เราไปเชื่ออย่างนี้ เราไปเห็นอย่างนี้ก่อน คูสิ คูแม่ชีแก้ว ถ้าภาวนาแล้วไม่รู้ไม่รู้เนี่ยนะ เหมือนวันนั้นไม่ได้ภาวนา แล้วไปหาหลวงตาเห็นใหม่ หลวงตา บอกว่านั่นมันอกัญญา ๖ แล้วบอกว่าไม่ให้ออก ไม่ให้ออกพอไปภาวนา ก็เหมือนกับว่าไม่ได้ภาวนาเลย นั่งเฉยๆ ไม่ดี ไม่ยอม ต้องออกรู้ พอออกรู้แล้วมาหาหลวงตา หลวงตาดัดเลย

ถ้าให้ออกบ้าง ไม่ออกบ้างได้ใหม่ ให้ไปทำ ไม่ได้ ไม่ได้ก็ไล่ไปเลย พอไล่ไปแล้ว พอจิตมันลง มันก็บุญนะ พอจิตมันลงไม่เชื่อท่าน แล้วท่านไล่ลงมา ไหล่ลงมาก็นั่งพุทโธ พุทโธ พุทโธ พอจิตมันสงบนะ ธรรมดามันออก ออกไปเห็นภูติเห็นผี ออกหมดเลย พอไม่ออกเห็นใหม่ พอไม่ออกปั๊บ มันก็อยู่กับที่ พออยู่กับที่ธรรมมันก็เกิด

พอจิตมันสงบปั๊บ มันก็เห็นตัวเองนั่งอยู่ เห็นเป็นนิมิตว่าหลวงตาเอาดาบมาฟัน ฟันผลัวะ ผลัวะ ผลัวะ ฟันร่างกาย พอฟันร่างกายเห็นใหม่ เพราะมันพิจารณาภายใน พอฟันร่างกายผลัวะ “อู้หู ทำไมมันว่างขนาดนี้ โอ้ยทำไมมันสุขขนาดนี้ อู้หู ทำไมมันดีขนาดนี้ โอ้ยมันไม่เคยเห็น ไม่เคยรู้” แต่ก่อนมันไปเห็นผีเห็นนาง มันก็นึกว่าเก่ง ไปเห็นนุ่นเห็นนี่ ก็ไปเห็นจี๊ พอมาเห็นธรรมขึ้นมามันคนละเรื่อง! พอคนละเรื่องนะ อู้หู ลูกขึ้นกราบนะ แต่กว่าจะเชื่อได้นะ ทัศนียานะนี้ไม่ธรรมดา เข้าใจผิดว่าการรู้การเห็นนั้นเป็น

ธรรม แต่พอของจริงมันเกิดขึ้น พอจิตมันสงบขึ้นมา มันไปเห็นสภาวะความเป็นจริง ธรรมมันเกิด ตั้งแต่นั้นมา หลวงตาควบลุย ปีกว่าๆ ก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์

ถ้าคนไม่จริง คนไม่เป็น มันเอาไม่อยู่ ใช้อ่างเรา อุ้ เวลาบอกไปนะ อุ้หู เทวดามา เต็มเลย เทวดามาอวยพร เทวดามาสาธุการนะ มาพูดให้เราฟัง เราก็ อืม กูก็ไม่เห็นเทวดา แล้วกูก็ไม่กล้าสอนนะสิ แต่ถ้าคนเป็นนะ เทวดาก็จิตหนึ่ง เทวดาเขามาขอบุญ มีอะไรให้ เทวดาล่ะ (หัวเราะ) ใช้อ่างเราบอกบอกว่าเห็นเทวดาล่ะ โอ้ยขาอ่อน ธิบๆ กราบเขาเลย ใช้อ่างนี้เก่ง ใช้อ่างนี้เก่ง อภิญญาเห็นไหม ไม่ใช่วิชา ๓ วิชา ๓ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

อันนี้ต้องอธิบายกันเยอะมาก คนถามนี่โหลด คนถามนี่นะ พอจะเข้าไปจิ้มๆ ใน ศาสนาแล้วยึดถือ มันเลยมีความคิดอย่างนี้ไง

ถาม : ขอลถามเรื่องศีล ๘ ข้อที่ว่า อพรหมจรรย์าเวรมณี เจตนาอันเป็นเครื่องเว้น จากการกระทำอันมิใช่พรหมจรรย์ หมายความว่าอย่างไร

หลวงพ่ : พรหมจรรย์นั้น มันเป็นกิริยา อพรหมจรรย์า เจตนาคือเราละเว้น คำว่าละ เว้น มันเป็นเจตนาอยู่แล้ว เจตนาหมายถึงว่า เราตั้งพรหมจรรย์เห็นใหม่ พรหมจรรย์นี้อยู่ เพื่ออะไร พรหมจรรย์เรานี้ พรหมจรรย์เพื่ออะไร พรหมจรรย์นี้ อยู่เพื่อพรหมจรรย์ พรหมจรรย์มาจากไหน เราไปคิดกันเองไป

พรหมจรรย์ คือ แบบว่า ถ้าเป็นศีล ๕ ไม่ใช่ใหม่ ไม่ใช่ศีล ๘ ถ้าเป็นศีล ๕ ปับ ศีล ๕ คู่ครองของเรา มันไม่ผิดเป็นกามเมสุมิจจาร ผิดต่อเมื่อเราผิดคู่ครอง ถ้าไม่ผิดคู่ครองมัน ก็ไม่ผิดศีล พอมาพรหมจรรย์ ถ้าพรหมจรรย์มันไม่ได้ เพราะพรหมจรรย์มันเป็นเนก ขัมมะ พรหมจรรย์อยู่ที่เจตนา คือ การไม่ทำอย่างนั้นมันก็เป็นพรหมจรรย์อยู่แล้ว

ถาม : ถ้าผู้อื่นเขาไม่ทราบที่เราถือศีล ๘ แล้วสัมผัสถูกกายเรา เช่น เวลาเบียด กันตักอาหาร เวลาเราเวียนเทียน หรือการตั้งใจรับสิ่งของต่อมือ

หลวงพ่ : เราไปทฤษฎีตัวเอง เราไปทฤษฎีตัวเอง เราถือศีล ๘ สิ่งนี้เราเห็นมาก เวลาแม่ชีเขาไปทำอะไรก็ไม่ได้ ไม่ได้ ถือศีลก็คือศีลของเรา ศีลนี้ มันมีต่างพร้อม ศีลขาด ศีลทะลุ ศีลต่างพร้อม คำว่าต่างพร้อม ถ้าจิตใจเราเป็นศีลขึ้นมา คุณิ ดูพระอรหันต์นะ ปาปมุตไม่เป็นอาบัติเลย

พระจักษุบาลไปเดินจงกรมอยู่แล้วเหยียบแมลงตายเยอะเยอะเลย พระก็ไปฟ้อง พระพุทธเจ้า บอกว่าพระจักษุบาลเป็นอาบัติ ไม่เป็น เช่น เราเหยียบแมลงตายมัน เหมือนกับเราฆ่าสัตว์ สัตว์ ๕ กุขาดแน่ๆ กุฆ่าสัตว์ แล้วถ้าเป็นพระนะ มันเป็นปาจิตตีย์ เพราะฆ่าชีวิตสัตว์ให้ตกลง พระก็ไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าไม่เป็น พระจักษุบาลเป็นปาปมุตไม่มีอาบัติ ไม่เป็นอาบัติ

ทีนี้คำว่าศีล ๘ ก็เหมือนกัน ศีล ๘ ของเรา ศีล ๘ มันอยู่ที่หัวใจเรา แต่สิ่งที่ว่า ถ้ามันเป็นสังคัม ไซ้ ถ้ามันไปกระทบ มันคือเราไม่ตั้งใจ เราไม่ได้คิดนอกเรื่อง ทีนี้การตักอาหาร หรือสิ่งต่างๆ นี่มันอยู่ที่เราจะรักษา ถ้าพูดถึง ถ้าเราถือศีล ๘ เราขึ้นมาตักก่อนก็ได้ เราถือศีล ๘ ไซ้ใหม่ เราไม่อยากจะกระทบกระเทือนใคร เราตักข้าว เราตักอาหารก็ตักอย่างสองอย่างเราก็ไปแล้ว

ถ้าศีลภูมิความบริสุทธิ์นะ กุกินข้าวเปล่าก็ได้ กุก็จะไม่เบียดใครเลย ก็ไม่ได้ถือศีล ๘ กุต้องกินข้าวอร่อยๆ เอ้า กุถือศีล ๘ นะ ศีลภูมิคุณค่ากว่า ถ้ากุเข้าไปเบียดเขา แล้วศีลกุเศร้าหมอง กุไม่ไป กุกินข้าวกับน้ำปลาก็ได้ ถ้าศีลมีคุณค่า ใจจะเป็นอย่างนี้เลย เพราะมันก็จี๋ ! กินเข้าไปมันก็เป็นจี๋ แล้วศีลเรามีคุณค่ากว่าจี๋ แล้วไปเห็นจี๋ดีกว่าศีล ถ้าใจมันเป็นธรรมขึ้นมา มันจะมีอะไรวะ แต่นี่มันไปติดใจ

โยมเขามาเล่าให้เราฟัง เขามาปรับทุกข์ “หลวงพ่อกุถือศีลนะ เวลาไปตลาด ไม่อยากกินอะไรเลย ไปถึงก็ไปซื้อปลาตาย แล้วเวลาเดินผ่านไป มันไม่มีก็ไม่ซื้อ หลวงพ่อวันหลัง พอดีนผ่านไป เขาทุบหัวไว้ก่อนเลย แล้วธรรมดาปลาเขาขายตัวละ ๑๐ บาท ทุบให้มันขายตัวละ ๒๕” คือถือศีลแล้วทำไมต้องไปอวดเขาละ ไปบอกเขาก็รู้หมดเลย เขาก็เลยเอาศีลนั้นมาเป็นสินค้าเลย เอาศีลนั้นมาเป็นราคา ปลาตัวละ ๕ บาท แต่ถ้าทุบหัวให้มันก็ ๒๕ ก็เลยปลานั้น มีค่าขึ้นมาอีก ๒๐ บาท

ศีลของเราก็คือศีลของเรา ความคิดในใจของเรา เราก็เก็บของเราไว้ แต่สิ่งที่กระทบกระทั่งกัน เราต้องคิดอย่างนี้นะ อย่างที่คิดว่าสมมุติแก่สมมุติ มันต้องเป็นสมมุติ มันจะมีของมัน มันจะไม่มีของมันไม่ได้ เราเปรียบเทียบเมื่อวาน เราพูดถึงศาสนาเซน ชิเปลือยเห็นไหม เขาว่าเขาปล่อยวางหมดนะ เขาบอกว่าพระเรานี้ ไม่ใช่พระอรหันต์ หรือ ยังห่มผ้าจีวรอยู่ สู้กูไม่ได้ กุเปลือยหมดเลย

เห็นไหม นี่คือ จินตนาการของเขา แล้วเวลาเขาคิดนะ เขาค้นไปเอาผ้าปิดจมูก เห็นไหม เขาบอกว่าเวลาหายใจเข้า มันมีตัวชีวะ มันมีชีวิต มึงเป็นชีเปลือยอยู่นะ เวลา มึงจะหายใจ มึงก็เอาผ้าก๊อชปิดจมูกซะ เวลากิเลสมันคิด คูสิ เอ้า มึงเดินไป มึงก็เหยียบเขา คือ ประสาเรานะ จะเอาเรื่องสะอาดของร่างกาย จะเอาเรื่องความสะอาดของสมมุติมันไม่มี เรื่องความสะอาดมันเป็นเรื่องความสะอาดของหัวใจ ของจิต

เรื่องความสะอาดของร่างกาย ไม่มี มันเน่าทั้งนั้นแหละ มันเหม็นทั้งนั้น แล้วจะบอกว่าพอถือศีลแล้วจะต้องเป็นความสะอาดบริสุทธิ์ มึงก็เพื่อเจ้า มึงฝัน แต่เราอาศัยสิ่งนี้ไปใช้ไหม ศีล สมาธิ ปัญญา สิ่งนี้เราอาศัยไป ฉะนั้นที่ว่าพอเป็นพรหมจรรย์ เพราะอะไร เพราะคิดด้วยกิเลสไง อปุรหุมจริยาเวรมณี แล้วเราก็คิดเลย มันถึงว่าวิทยาศาสตร์มันผิด ผิดอย่างนี้ มันคิดผิดอย่างนี้

นามรูป มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันอธิบายได้หมดเลยว่าจิตเป็นอย่างไร

อธิบายได้หมดเลยนั่นมันคือโลก เพราะจิตมันเป็นใช้ไหม จิตมันจับต้องได้ เป็นวัตถุไหม มันจับ มันต้อง มันมีรูป มันเป็นรูปเป็นนาม มันจับต้องได้ คือ มันวางไม่ได้ มันปล่อยวางไม่ได้ ถ้าปล่อยวางไป ผิดนะ ถ้าปล่อยวาง กูจะเหยียบอะไรล่ะ กูวางเดี่ยวกุดกนะ คิดอีกล่ะ เดี่ยวกุดก แล้วจิตมันจะไปตกที่ไหนล่ะ จิตมันเป็นนามธรรม มันจะไปตกใส่อะไรล่ะ ลองคิดวิทยาศาสตร์ไป มึงเพื่อเจ้าไป มึงไปเลยล่ะ ไปเลย เพราะมันไม่ได้ ภาวนา ไม่เข้าใจความเป็นจริงไง คำว่าอปุรหุมจริยา ใช้ ความงดเว้น คือ เจตนางดเว้น เจตนา คิดดี ก็คือ ดีแล้ว เจตนาคิดชั่ว เจตนาเห็นไหม มันอยู่ที่ตรงนั้น ทีนี้เรื่องการเวียนเทียน

ภิกษุมีความกำหนดอยู่ จับต้องกายหญิง เป็นอาบัติสังฆาทิเสส

ภิกษุมีความกำหนดอยู่ พุดจาเกี่ยวหญิงเป็นอาบัติสังฆาทิเสส

ภิกษุมีความกำหนดอยู่เห็นไหม ชักสื่อให้เขาได้เสียกัน เป็นอาบัติสังฆาทิเสส

ภิกษุไม่มีความกำหนด ภิกษุไม่มีความรับรู้สิ่งใด มันจะเอาอาบัติอะไรมา ความจับต้องกายหญิง คือ มันเจตนาจะจับจะต้องใช้ไหม มีความกำหนด เห็นแล้วอยาก

เวลาเขาคิดกันนะ เวลาพระไปโรงพยาบาลเห็นใหม่ ผู้หญิงห้ามโดนตัวๆ เขาบอกว่าบางวัดไม่เป็นไร ใต้วงมือ (หัวเราะ) โอ้ มันคิดของมันได้เว้ย ไม่เป็นไร ถ้าใต้วงมือแล้วจับต้องได้ไม่เป็นไร ถู่มือมันบ่งได้

อ่าบัตินมันอยู่ที่ใจ ภิกษุมีความกำหนดอยู่ มันมีความกำหนดอยู่ แล้วมันไปจับเห็นใหม่ มันเป็นอ่าบติ เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ ใจมันคิด ใจมันต้องการ ใจมันไปจับ มันผิดตรงนั้น แล้วใต้วงมือแล้วมันไม่โดน ฮู้..

เราไปเห็นพระเขาทำกัน เห็นแล้วมันเศร้า คือ เขาคิดของเขาได้แค่นั้นนะ เขาคิดได้ บางทีพระเราก็เหมือนกัน พระไปโรงพยาบาล ไม่ให้ผู้หญิงจับ ไม่ให้พยาบาลจับ ไม่ให้ใครจับเลย เขาก็บอกว่าจับได้ มันเป็นวิธีรักษา จับไม่ได้ เพราะขณะที่เขาจับมานี้เราคิดหรือเปล่า เราคิดใหม่ ถ้าเขามาจับเรา แล้วใจเราเหวี่ยงไป ครอบงำประกอบเลย สังฆาติเสส แต่ถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วยอยู่ จะตาย มันเจ็บป่วยจะตายแล้วเขามาจับ ก็คงไม่คิดมันคิดไม่ไหวเพราะมันเจ็บ มันเจ็บมาก มันจะตาย

คิดนะ ไซ้ มันเป็นจริต เป็นนิสัย ถ้าจะให้มันดี ก็ถูกต้องตามที่ว่า เราไม่โดนเขา เราไม่ไปใกล้เขา เราไม่ไป มันคืออยู่แล้ว เพียงแต่ว่า ที่เราพูดนี้ เราพูดถึงความรู้สึกของใจ ขบวนการของมัน เพราะการภาวนานี้ เรามาภาวนาเพื่อความสะอาดของใจ พอใจมันจะสะอาดขึ้นมา มันก็ต้องอาศัยศีลนี้เป็นพื้นฐาน ถ้าศีลเราไม่สะอาดบริสุทธิ์ มันก็เป็นนิเวศธรรม ถ้าเราล้มเหลว เราวิตกกังวล มันก็ทำสมาธิไม่ได้หรอก

พอมารู้สึกอะไรๆ นะมึงยังคิดมาเมื่อกี้ แล้วก็หลอกตัวเอง จะพูดอะไร ได้อย่างไร มึงอ่าบติเต็มหัว แล้วพูดอะไร มันหลอกตัวเองไม่ได้หรอก ยิ่งหลอกตัวเองนะ มันยิ่งไปใหญ่ แต่มันก็ไม่ใช่เกิดทิฐิมานะจนทำอะไรไม่ได้เลย กลายเป็นหุ่นยนต์เลย เวลาภูถือศีล ๘ นะ ยังดีนะไม่เขียนผูกปายไว้เลยว่า ข้าพเจ้าถือศีล ๘ ใครอย่าเข้ามาใกล้ แขนงคอไว้เลย เกร็งเกินไป(หัวเราะ) เราก็ถือของเราสิ มันอยู่ที่เหตุการณ์นะ แล้วถ้าคนเขารู้ เขาจะหลบให้เราเอง

เขาเรียกว่าบารมี บารมีที่เราทำความดีนี้ คนที่เห็นดีกับเรา เขาจะส่งเสริมนะ เรานี้ทำความดีแสนดีเลย แต่ถ้าใจมันจะปลิ้น มันจะฆ่า มันก็ฆ่าเรานะ ฉะนั้นสิ่งที่เราคิด เราปรารถนา เราจะได้สมใจอยากเราหรอก เราคิดว่าเราถือศีล ๘ เราทำความดี ทำไมคน

ไม่ส่งเสริมเรา แล้วก็ไปน้อยใจว่าทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำอะไรก็เจ็บช้ำน้ำใจ กิเลสมันก็กระที่บช้ำอีกด้วยนะ ทำดีก็เสียใจ แล้วกิเลสก็ยังเหยียบย่ำซ้ำเข้าไปอีก เราก็ทำดีของเราสิ ถ้าอำนาจวาสนาเราทำแล้วเขาเห็น

ดูสิ ถ้าเราเป็นนักบวช คนไหนภวานาคี เขาก็จะช่วยเหลือกัน ในสังคมที่ทฤษฎีเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน จะอยู่กันด้วยความเป็นสุข ถ้าทฤษฎีไม่เสมอกัน มิ่งถือศีล ๘ ไซ้ใหม่ กุถือศีล ๕ กุอิจฉามิ่ง กุไม่ให้มิ่ง กุกันมิ่ง ทฤษฎีไม่เสมอกัน มันก็อยู่ที่วาสนาของเรา ทำไมเราต้องเจอคนอย่างนี้ล่ะ ทำไมเราไม่เจอครูบาอาจารย์ที่ดี ทำไมไม่เจอหมู่คณะที่ดี หมู่คณะที่ดีก็มี นี่ใจกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมที่ไฟท์กันมา กรรมที่ทำลายกันมาก็มี คนทำกรรมดีกันมา มันช่วยเหลือเจือจานกันก็มี

ถ้ามันมีกรรมมีเวรต่อกัน จะทำดีขนาดไหน มันก็ว่าเราแล้ว ไม่ต้องไปฟังหรือกเสียงนินทาภาเถ เราเป็นอย่างเขาว่าไหม ถ้าเราไม่เป็นอย่างเขาว่า เราจะไปคล้อยตามเขาทำไม ถ้าเขาจะเลวเขาจะชั่วขนาดไหน ก็พูดออกจากปาก ปากสกปรก มีลูกศิษย์เยอะมากเลย พอไปอยู่ข้างนอก คนโน้นดี คนนี้ว่า บอกว่าคนนี้ไม่ดี เราบอกว่าปากมันสกปรก มิ่งเชื่อพระพุทธเจ้าหรือเชื่อมัน พระพุทธเจ้าสอนไว้อย่างนี้ มิ่งจะเชื่อพระพุทธเจ้าไหม พระพุทธเจ้าปากสะอาด

ถ้าพระพุทธเจ้าปากสะอาดเราต้องเชื่อพระพุทธเจ้า เราต้องมีความเข้มแข็งของเรา เราต้องยืนอยู่ของเรา ให้อสิ่งจากภายนอกอย่างนี้ ถ้าพูดอย่างนี้ มีความรู้สึกคิดอย่างนี้ ปืบ จะถือศีลไม่ได้เลย ถือศีลไม่ได้ทำอะไรไม่ได้เลย เขาขัดขวางเราไปหมด เพราะอะไร เพราะใจมันโดนขัดขวางก่อน กิเลสมันขัดขวางใจมันเอง กิเลสเรานี้ขัดขวางเราเอง กิเลสมันวิตกกังวลเอง เริ่มต้นจะทำก็กลัวแล้ว จะถือศีล ๘ ผิดไปหมดเลย ทำอะไรผิดไปหมดเลย ตัวเองได้ทำลายตัวเองไว้อก่อนแล้ว แล้วคนอื่นจะไม่ทำลายเรา ไม่มี ตัวเองยังทำเลย

เราไม่มีเจตนา เห็นไหม ดูสิ อาบัติ อนาบัติ การที่ภิกษุทำอย่างนี้เป็นอาบัติๆๆ ทำอย่างนี้ไม่เป็นอาบัติๆๆ มันมีกฎหมายเขียนไว้แล้ว กฎหมายเขียนอย่างนี้ปืบเราต้องผิดไปหมดเลย กฎหมายเขียนไว้อย่างนี้แล้ว แต่เราทำสิ่งอื่นมา มันมีข้อคล้ายคลึงกัน แต่มันไม่ได้ทำอย่างนั้น

ดูสิ เวลาเราไปฆ่าคนตาย ฆาตกรรม นีติดคุก ๒๐ ปี แต่เวลาตำรวจมันยังโจรตาย วิสามัญฆาตกรรม มันยังได้คุณงามความดี ได้ตำแหน่งหน้าที่ด้วย แต่เวลาเราไปฆ่าเขา เราติดคุกอย่างเดี๋ยวนะ แต่ถ้าตำรวจมันยังโจรตาย มันได้สองชั้น มันอยู่ที่วาสนาบารมีของคน ถ้าใจเราคิด ใจเราทำ ทำให้ดี สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์แน่นอน

แต่ถ้าใจเป็นกิเลส ไม่เข้าใจเรื่องศาสนา แล้วก็เอาศาสนามาตีความกัน อู๊ย ไม่ได้ นู่นก็ไม่ได้ พระท่านทำได้ไง เงินก็ไม่จับ อยู่ก็ไม่ได้ แล้วบวชได้อย่างไร กินข้าวมือเดียว ก็อยู่กันไม่ได้ อู๊ย ทุกข์ อู๊ยยาก ยังไม่ได้ทำเลย แล้วก็ไปแบกทุกข์แบกร้อนแทนคนอื่น ทำไปสิ พอทำไปแล้วนะ พอจิตมันภาวนาขึ้นมา จิตมันเป็นไปขึ้นมา มันเป็นเองนะ ไม่กินเอง ไม่อยู่เองเพราะอะไร เพราะมันมีคุณภาพ จิตมันเป็นสมาธิดี ปัญญา มันหมุนดี อาหารไม่กินก็ได้

หลวงตาเห็นไหม ท่านมาอดอาหาร แล้วจิตมันภาวนาดีมากเลย มันก็ไปไม่ได้ เพราะจิตมันต้องกิน ร่างกายมันต้องการอาหาร วันจะไปบิณฑบาตมันถึงกันเลยนะ ไม่กินแล้วภาวนาดี มันไม่กินข้าวก็ได้ แต่มันจะตาย อ้าวแล้วอะไรจะไปกินข้าว โอ๊ยถ้าไปกินข้าวแล้ว พรุ่งนี้ภาวนาแย่เลย แต่มันก็ต้องทนไปบิณฑบาตมาฉัน พอฉันเสร็จขึ้นมาแล้วเห็นไหม ร่างกายนี้ขึ้นมาแข็งแรงเลย แต่หัวใจไปนั่งหลับอีกแล้ว สัปหงกอีกแล้ว

ถ้าหัวใจมันดีขึ้นมาะ มันรู้จักแยก รู้จักแยะ แล้วรู้จักเป็นไป ฉะนั้นเรื่องอย่างนี้ เราคิดเองเหมือนไฟเผาตัวเองนะ ที่เราพูดเห็นไหม เราพูดถึงพวกที่บอกว่า พุทธพจน์ๆ ไม่ให้เถียงพุทธพจน์ นี่ไง ศีล ๘ นะ นี่เป็นสิ่งที่ดี แล้วเวลาไปคิดถึงมัน ทำไมเอามาเผา ตัวล่ะ ปรมัตถธรรมพูดไม่ได้หรือ พุทธธรรมะของพระพุทธเจ้า นี่ปรมัตถธรรมนะ ใช่ว่าปรมัตถธรรมของพระพุทธเจ้า แต่มึงนะโง่ เอามาเผาตัวเองไง นี่ศีล ๘ นะ เอาศีล ๘ มาเผาตัว

ถือศีล เราอยู่กับศีล เราทำของเราสิ แล้วมันมีสิ่งดีงามขึ้นมา มันดีขึ้นมา เราจะรู้ของเราขึ้นมา แล้วต่อไป ก็อยู่สบาย แล้วถ้าคน ถ้าสังคมเขาเห็นดีกับเรานะ เขาดีกับเรา มันต้องมันเป็นไปของมัน

ถาม : จะถือว่าเรารักษาศีลไม่บริสุทธิ์ได้หรือไม่ แล้วจะเป็นบาปไหม

หลวงพ่ : เป็นบุญ เป็นบาปได้อย่างไร ถ้าไปปล้นเขาถึงเป็นบาป ไอนี้ทำความดีมันจะเป็นบาปได้อย่างไร ถือศีล ๘ แล้วเป็นบาป ถือศีลมันไม่เป็นบาป ถือศีลมันเป็นความดีทั้งนั้น แต่สังกมมันเป็นอย่างนั้น สังคมเขาจะจุนเจือเรา หรือไม่จุนเจือเรา มันจะเป็นบาปต่อเมื่อ เราถือศีลแต่เราโกหก เราไม่ทำ เพราะมันก็ผิดศีลตั้งแต่มุสาแล้ว ไม่มีบาปหรือ พระเราเวลาผิดศีลก็ปลงอาบัติ การปลงอาบัติกรรมมันไม่หมดไป แต่มันเริ่มต้นใหม่ ทำบาปก็คือบาป ทำความผิด

ดูสิ อย่างว่าเห็นไหม เวลาขับรถชนหมาตาย โอ๊ย ทุกข์เป็นร้อนว่า ขับรถชนหมาตาย เราบอกว่า ไม่ใช่ หมามันชนรถมึงตาย พอมาชนรถมึงตาย แล้วกรรมล่ะ กรรมมันเป็นอย่างไร เขามีกรรมของเขา แล้วกรรมนั้นตกอยู่กับใคร อ้าว ก็มันวิ่งมาชนรถมันตายอยู่แล้ว กรรมมันตกอยู่กับใครล่ะ แต่มันมีสายบุญสายกรรมมากับเรา เราก็ต้องมีต่อไปเห็นไหม จะมีมากมีน้อย มันอีกเรื่องหนึ่ง คือว่ามันเป็นเหตุสุดวิสัยที่เราหลบไม่ได้ สุดวิสัยที่มันเป็นไปไม่ได้ มันก็เป็นไปของมัน นั้นมันก็เป็นเรื่องของกรรมนะ

ถาม : การอาศัยอยู่บ้านหลังเดียวกัน ระหว่างหญิงกับชายที่รักษาศีล ๘ ถือว่าผิดหรือไม่

หลวงพ่ : มันไม่ผิดหรือ แต่ถ้าเป็นพระ มันทำไม่ได้ คำว่าศีล ๘ ไซ้ใหม่ เราเห็นมามากเลย คนโบราณเขาบวชชีกัน แล้วพอมีปัญหาเขาก็กลับไปอยู่บ้าน อย่างพ่อแม่เราคนเฒ่าคนแก่ถือศีล ๘ แล้วท่านก็อยู่ของท่าน

ศีลอุโบสถก็ศีล ๘ แต่ทำไมศีล ๘ กับศีลอุโบสถ มันต่างกันล่ะ เห็นไหมเวลาถือศีลอุโบสถ เวลาขออุโบสถศีลก็ศีล ๘ นั้นแหละ แล้วถ้าเรารักษาศีล ๘ นอกอุโบสถล่ะ อุโบสถมันมีบุญมากกว่า มีกำลังมากกว่า เห็นไหม ศีลอุโบสถ ช้างอุโบสถ แต่ศีล ๘ ของเราก็คือ ศีล ๘ นี่มันเป็นเครื่องมือไ

แบงก์ร้อยกับแบงก์ร้อยมีค่าเท่ากันไหม แต่แบงก์ร้อยของเราชื่อของ กับแบงก์ร้อยคนอื่นชื่อของ บางทีมันต่างกัน มันได้ของจำนวนมากจำนวนน้อยต่างกัน ศีล ๘ ก็เหมือนกัน ศีล ๘ เหมือนกัน แต่ชื่อของได้มากกว่าหรือน้อยกว่าก็ได้ เวลาเขาลดราคาเลือกได้เยอะกว่า ศีล ๘ เหมือนกันเห็นไหม เรื่องอย่างนี้ เราจะเอามาเทียบเคียงเป็น

เป็นบรรทัดฐานตายตัวไม่ได้ มันมีตัวแปรเยอะแยะไป คำว่าตัวแปร ตัวแปรเพราะจิตเราชอบไม่ชอบ ตัวแปร เพราะเราดีไม่ดี ตัวแปรเพราะสิ่งตรงข้ามเห็นใหม่

ถ้าถือศีลแล้วมีคนเกื้อหนุนเรา มันก็ดูดีไปหมด แต่ถ้าถือศีลแล้วมีแต่คนคอยรังแกกัน โช้.. เรบวชใหม่ๆ เราไม่กล้าอดอาหารเลย ไปอยู่ในป่า บางทีอดอาหารไปแล้ว เพราะเราจะไม่ให้คูนเคย ถ้าคูนเคยแล้วอดอาหารแล้วเขาจะดูแลกกัน เรายังใช้ผ่อนเอา แต่เวลาเราเข้าบ้านตาแล้ว ด้วยความมั่นใจว่า ที่นี้การอดอาหาร ไม่เป็นการอด เพราะที่นี้ถ้าภาวนาแล้วอดอาหาร เขาถือว่าเป็นเรื่องปกติ เราถึงทำได้เต็มที่เลย

อดอาหารครั้งแรก โอ้โฮ ผลัวะ! กิเลสพื้ขาดเลย เรื่องอดอาหารนี้ เราได้ประโยชน์กับมันมาก มากจริงๆ เราได้ประโยชน์มาทุกๆ อย่างเลยนะ แต่เวลากระทำคนเหม็นหน้า คนหมั่นไส้เยอะนะ เราต้องรู้จักหลบ รู้จักหลีก เราภาวนามา เราผ่านอุปสรรคมาเยอะมาก ฉะนั้นในวัดของเรานี้ เราจะบริหารจัดการให้ดี แต่มันก็มีคนเข้ามาหาผลประโยชน์ คือเข้ามาเงาะๆ เงาะๆ อยู่ เห็นเราเปิดช่องให้ มันก็ยิ่งมาอดใหญ่เลย ไล่ ออกหมดละ ไล่ ออกหมดนะ ฟังคำนี้ ไล่ ออกหมดนะ

ถาม : การอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน ระหว่างชายกับหญิงจะผิดศีลไหม

หลวงพ่ : มันไม่ผิดศีล เพราะอะไร เพราะต่างคนต่างอยู่ไง แต่ถ้าเป็น คำว่าพระแล้วผิดนี้ พระผิดเพราะอะไร เพราะพระห้ามอยู่ในที่มุงที่บังเดียวกับผู้หญิง พระผิดเพราะพระมีศีล ๒๒๗ ใจ ภิกษุนี้ห้ามอยู่ในที่มุงนะ อย่างเช่น หลังคานี้ เขาเรียกที่มุงอันเดียวกัน ดังนั้นถ้ามีพระนอนอยู่ เขาถึงไม่อยากเข้ามานอนร่วมด้วยใจ

ที่บัง ก็คือ ที่มุงที่บัง อันนี้อยู่ในอนิยต ๒ ใจ อนิยต ๒ เห็นใหม่ พระ.....สร้างกุฎิสวยมาก ใช้ดินนะแล้วเผา มันก็ออกเป็นเลื่อม เป็นทับทิมเลย คนเข้ามาคุกกันเยอะ พระ.....ก็เข้าไปจับเขา ผู้หญิงมาคุกใจ จับโน่นจับนี่เรื่อย คนก็ไปฟ้อง สุดท้ายก็ออกไปอยู่ข้างนอกโน่น ลับตาใจ พอลับตาสุดท้ายก็ไม่ลับตา ไปพูดกันข้างนอก ลับหู ลับหูลับตาไม่ได้ ถ้าเป็นพระนะ แต่ถ้าถือศีล ๘ มันไม่ผิด ศีล ๘ ไม่ถึงขนาดนั้น

เพียงแต่ว่า ถ้าระหว่างหญิงกับชาย พูดถึงความจำเป็นในบ้านนะ แต่ถ้ามันเป็น เรื่องของเรา เรื่องของสังคม หญิงกับชายอยู่ด้วยกันไม่ได้หรอก มันไม่ปลอดภัยใจ

คูสิ เราถึงแยกออกหมด เพื่อให้มันชัดเจน ให้ผู้หญิงไปอยู่ฝั่งโน้น ผู้ชายอยู่ฝั่งนี้ ของเรานี้ มันไม่ได้ตั้งใจทำ มันบังเอิญ บังเอิญซื้อที่ได้เป็นนอกแตกใจ มันเลยเข้าล็อกพอดีเลย มันเป็นการบังเอิญไปหมดนะ ไม่ได้ตั้งใจทำหรือ มันบังเอิญ แล้วมันก็เลยเป็นผลดีกับการอยู่ไปด้วย

ถาม : ถ้าตั้งใจรักษาศีล ๘ แล้ว ไม่สามารถรักษาให้บริสุทธิ์ได้ จะเป็นบาปมากกว่าการรักษาศีล ๕ เสียอีก ดังนั้นการรักษาศีล ๕ แทนจะดีกว่าศีล ๘ ไหม

หลวงพ่ : ไม่ดีกว่า มีเงิน ๕ ล้านกับมีเงิน ๘ ล้าน เงิน ๕ ล้านดีกว่าเงิน ๘ ล้านไหม มึงจะเอาเงินไหน เอาสิ เอา ๕ ล้านใช่ไหม จะว่า ๕ บาทกับ ๘ บาทมันน้อยไปเนาะ เอาเงิน ๕ บาทกับ ๘ บาท เงิน ๕ บาทต้องมีค่ากว่า ๘ บาทไหม เงิน ๘ บาทมันมากกว่าเงิน ๕ บาทนะเว้ย

ศีล ๘ มันต้องดีกว่าศีล ๕ แน่แน่นอน รักษาได้ก็ดีไป แต่ถ้ารักษาไม่ได้ หนึ่ง สุขวิสัยรักษาไม่ได้โดยว่ามันไม่ได้ตั้งใจ คูสิ เวลาหลวงปู่เล่าท่านพูดเห็นไหม อารานาศิลแล้วไม่รักษาศีล มันเป็นการหลอกตัวเอง การหลอกตัวเองถือว่าโกหกตัวเองเป็นปาจิตติย์ ผิดศีลข้อหนึ่งเหมือนกัน นี่ท่านพูดของท่านนะ ท่านพูดของท่านอย่างนั้น

ฉะนั้น ถ้าเรารักษาศีลแล้ว ถ้ามันผิดพลาด ผิดพลาดด้วย เห็นไหม ศีลต่างศีลพร้อย ไม่เจตนา ไม่ได้เจตนา ไม่ได้ตั้งใจ คนเรามันสติไม่สมบูรณ์ มันผิดได้เป็นธรรมดา พอผิดได้เป็นธรรมดาเราก็วิบัติขึ้นมาใหม่ คนเราจะทำอะไรไม่ให้มันผิดเลย มันเป็นไปได้อย่างไร ไม่มีหรือ คนทำอะไรไม่ผิดไม่มี พอมันผิดขึ้นมาเราก็แก้ไขสิ

ไอ้พวกนี้มันก็ตอบเหมือนอันเก่า เวลาทำดีขึ้นมา กิเลสมันก็กระที่บๆ จะทำความดีขึ้นมาก็ผิดไปหมดเลย กลัวไปหมดเลย เวลามันไม่ทำอะไรนอนตีแปดเลย เอ้อถูกต้อง มันจะไม่ได้อะไรเลยนะ ถ้าอย่างนั้นไม่ต้องทำอะไรดีกว่า เห็นไหม คูสิ ชาวพุทธไปวัดก็มี คนที่ไปวัดคือคนที่มีปัญหา คนที่ไปวัดเป็นคนไม่ดีทั้งนั้น ไอ้คนที่นอนจมอยู่บ้านนั้นคนเก่ง พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง ฉันทึปล่อยวางแล้ว พระพุทธเจ้าสอนให้เป็นคนดี เราก็เป็นคนดีแล้วจะไปวัดทำไม โง่ฉิบหายเลย

ดีของใครล่ะ ดีของกิเลสใช่ไหม ไปวัดนี้มันเหมือนไปโรงพยาบาล เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยแบบปกติ เราอยู่บ้านรักษาก็หาย โรคบางโรคไม่รักษาก็หาย โรคบางโรคถ้าไม่รักษาก็ตาย ทีนี้เวลามาวัด เห็นไหม เวลาโรคของใจ เวลาภาวนาไป มันคิดขឹងขึ้นมา หรือเวลาฟังธรรมฟังเทศน์ขឹងมา อันนี้ไปวัดเหมือนไปหาหมอ

ครูบาอาจารย์ที่ภาวนาเป็น ท่านเป็นหมอ หมอรักษาใจ แล้วท่านผ่าตัดให้เรา ทำอะไรให้เรา มันทำให้เราเร็วขឹង ดีขឹង เวลาเทศน์อย่างนี้ เวลาคนภาวนา ให้อำเทศน์นี้มันจะทิ่มหัวใจเลยล่ะ พอมันทิ่มหัวใจที่มันก็ตื่น มันก็สดขឹងใช่ไหม มันก็ขวนขวายมันก็ปฏิบัติ มันก็มีทาง แต่ถ้าไปอยู่บ้านก็คิดเอง เออเอง เห็นเอง มันก็อึ้งอ่าง มันก็แบบว่าเป็นเรือหมุนอยู่ในอ่าง หมุนอยู่นั่นล่ะ มันไปไหนไม่รอดหรือ มันไปไม่รอด

ฉะนั้นเวลาบอกว่าเป็นคนดีแล้ว เยอะมากนะ ใครมาก็จะบอกว่าเขาเป็นคนดีแล้ว อยู่บ้านก็สบายๆ ปล่อยวาง มันก็ขี้ลายนั่นนะ ขี้ลายนั่นตอนไหนรู้ไหม เราสงสารเรื่องชีวิตนี้ โช้ เราอยู่โพธารามมานานะข้างใน ๒๐ ปี นี่จะ ๔ ปีแล้วนะ เกือบ ๖๐ ละแป๊บๆ ๗๐ แป๊บๆ ๘๐ แป๊บๆ ตายท่าแล้ว ๑๐ - ๒๐ ปีนี้มันไกลหรือ ก็แค่เมื่อวานนี้ เดียวก็ตายท่าหมด แล้วยังมาบอกว่าไม่ทำๆ พอตายแล้วจะเสียดาย ตายแล้วจะรู้ว่าตัวเองได้ทำหรือไม่ได้ทำ แป๊บๆ นะ

จริงๆ นะ เคนจกรรมนี้ มาเมื่อวานนี้นะ ๔ ปีแล้วนะมีง ๓ พรรษาผ่านไปแล้ว จะเข้าพรรษา ๔ แล้ว มาเมื่อวานนี้ ๔ ปีแล้ว พรรษานี้เข้าปีที่ ๔ แล้ว เดียวก็ ๕ ปีแล้ว เดียว ๗๐ แล้ว เผลอ ๒ วันอายุ ๗๐ แล้ว เวลามันผ่านไปเร็วมากๆ เผลอเดี๋ยวเดียว ๑๐ ปี ๒๐ ปีเลยนะ แล้วเราทำอะไรกันอยู่ อยู่บ้านสบายๆ ไปวัดไม่รู้จะไปทำไม เวลาเผาอย่ามาวัดนะ เวลาเผาให้เผาที่บ้าน เนาะ มีอะไรอีกไหม

ถาม : พระอาจารย์คะ ปัญญาวิมุตติกับเจโตวิมุตตินี้จะได้วิชา ๓ ได้ทั้งสองอย่างใช่ไหม

หลวงพ่ : ใช่

ถาม : แต่อภิญญานี้ ก็คือ แล้วแต่บุคคล

หลวงพ่อก็คงใช้ เพราะว่าถ้าปัญญาวิมุตติ พอจิตมันสงบนะ เหมือนกันหมด ถ้าเจโตวิมุตติ เจโตวิมุตติเพราะอะไร เพราะว่าพอจิตสงบ มันรู้อดีตชาติ อย่างภวานาพุทธโธนี่ นั่นก็วิชาหนึ่งล่ะ แล้วถ้ามันเป็น มันเป็นที่จิตเอง แต่ปัญญาวิมุตติหรือเจโตวิมุตตินี้ มัน เป็นวิธีการ แต่พอจิตมันเป็น ก็เป็นอย่างนั้น

แล้วที่เขาพูดนะ เขาบอกว่าปัญญาวิมุตติ ใช้ปัญญาไม่มีฤทธิ์ แบบพระสารีบุตร แต่พระสารีบุตรเป็นเลิศในทางปัญญา ท่านก็มีฤทธิ์มีเดชของท่าน อย่างพวกเรานี้ แบบ ว่าวาสนาเราน้อย เราใช้ปัญญาวิมุตติ พอปัญญาวิมุตติเสร็จแล้ว ใ้เรื่องฤทธิ์มันก็น้อยไป ปัญญาวิมุตตินี้ก็มีฤทธิ์ได้ สุขขวิปัสสโก จะใช้เจโตวิมุตติก็ได้ ปัญญาวิมุตติเป็น สุขขวิปัสสโกก็เหมือนกัน สุขขวิปัสสโกเป็นพระอรหันต์ประเภทหนึ่ง เติวิโซเป็น วิชาที่เป็นพระอรหันต์อีกประเภทหนึ่ง

ปัญญาวิมุตติก็ได้ เจโตวิมุตติก็ได้ มันอยู่ที่คุณสมบัติของจิต จิตที่มันสร้างมาอย่าง นั้น มันเป็นส่วนใหญ่คนจะเถียงว่าปัญญาวิมุตติเป็นสุขขวิปัสสโก เป็นสุขขวิปัสสโกจะ ไม่มีฤทธิ์ เจโตวิมุตติถึงจะมีฤทธิ์ นั่นโดยหลัก ทางทฤษฎีมันน่าจะเป็นอย่างนั้น

แต่! แต่มีไม่รู้จริง ถ้ารู้จริง มันอยู่ที่คุณสมบัติของจิตต่างหาก ถ้าปัญญาวิมุตติไม่มีฤทธิ์ แล้วพระสารีบุตรทำไมมีฤทธิ์ บุญมันทานิบุตรนั้น ไปเทศน์ปั๊บ แล้วไปปราบ ผิจนกษัตริย์ศรัทธามากไป ก็ให้ตำบลหนึ่งไปปกครอง แล้วเขาก็บิณฑบาตในตำบลนั้น ก็ ยกถวายท่านเลย ทีนี้ในตำบลนั้นมันก็มีเด็กทุกข์ยากเจ็บใจใจ เวลาบิณฑบาต เด็กมัน ร้องไห้ ก็ถามพ่อแม่เด็กว่ามันร้องไห้ทำไม มันเห็นเด็กเขาเล่นกัน เขาเล่นมีมงกุฏ แล้ว เด็กมันไม่มีมงกุฏ ท่านก็บอก เอ้า ให้ แล้วท่านก็เสกให้ มงกุฏเพชรนะ ด้วยฤทธิ์นะ คน จนนะ เด็กมันเล่นมงกุฏเพชรนะเว้ย พอคนเขาเห็นมงกุฏเพชร เขาก็ไปฟ้องกษัตริย์ บอก ว่าไอ้มันไปขโมยมา บ้านนี้มันคนทุกข์คนเจ็บใจ มันไม่มีมงกุฏ แล้วมันเอาเพชรมาจาก ไหน กษัตริย์ก็เชื่อนะ สั่งจับประหารนะ

พอรุ่งนี้เช้าพระองค์นี้ก็บิณฑบาตมา อ้าวบ้านนี้ไปไหนล่ะ โอ๊ยเมื่อวานก็หลวง พ่อก็คงเสกให้เขาเล่นนั่นล่ะ เลยถูกกษัตริย์จับไปเลย หว่าขโมยมา กษัตริย์ก็เป็นลูกศิษย์นะ ท่านตามไปราชวังเลย บอกว่า

“มหาบพิตร จับตระกูลนั้นมาหรือ”

“ใช่ เพราะมันไปขโมยเพชรเขามา ทำไมจะไม่จับได้อย่างไร”

“ไม่ได้ขโมยมา ไม่ได้ขโมย”

“เฮ้ย ไม่ได้ขโมย แล้วอาจารย์รู้ได้อย่างไรล่ะ”

จับเสาเลยนะ ผลัวะ! กลายเป็นทองคำทั้งแท่งเลยนะ

“อ้อ รู้แล้วๆ” ปล่อยหมดเลย จับเสานะ จับเสาราชวังป๊อบ อธิษฐานผลัวะ!
ทองคำทั้งแท่งเลย เสาเป็นเสาทองคำหมดเลย

ถูกศิษย์กับอาจารย์ใจ เพราะถูกศิษย์ก็เชื่ออยู่แล้ว แต่ไม่รู้ว่าอาจารย์เสกให้ พอจับผลัวะนะ เสาราชวังกลายเป็นทองคำเลย รู้แล้วๆ กลับเถอะ ปล่อยเลย ไม่ได้ลักมา อาจารย์เสกให้ แต่พระพูดไม่ได้ พระไม่ได้พูดไม่ได้อวดอูตรี แต่ด้วยคุณธรรมมันมีอยู่ เป็นปกติ ก็นึกว่าทำแล้วมันจะไม่เป็นโทษกับใคร แต่พอทำแล้วมันเป็นโทษนะ

ฉะนั้น ใฮ่นมันเป็นนิสัย มันเป็นจริตเป็นนิสัย มันเป็นนิสัยของมันอย่างนั้น ใฮ้อย่างนี้ มันเป็นวิธีการ วิธีการมันก็ส่วนหนึ่ง แล้วมันจะเป็นได้หรือไม่ได้

ถาม : ปัญญาสมาธิต่างกับปัญญาที่เป็นสัญญาความจำอย่างไร

หลวงพ่ : ต่างกันเยอะ ต่างกัน แต่มันจะเริ่มจากปัญญาที่เป็นสัญญา เราจะปฏิเสธว่า ข้อมูลในสมองเรา เป็นความจำ เป็นสัญญานี้ไม่มี ไม่ได้ ถ้าไม่มีสัญญาเลย เราจะพูดกันไม่ได้ การดื่ม การเหยียด การสู้ การเราคุยกัน มันเป็นภาษาสมมุติที่มีอยู่แล้ว สิ่งนี้เราใช้กันอยู่แล้ว การอยู่การกินกัน เราคุยกัน ไปไหนมา สามวาสองศอก คือสัญญาทั้งหมด

พอสัญญาอย่างนี้ป๊อบ มันอยู่ในหัวเราอยู่แล้ว ทีนี้พอมืออยู่ในหัวเราอยู่แล้ว เราจะตริกในธรรม เราก็เอาสัญญาไปตริกในธรรม มันเริ่มต้นจากสัญญา เป็นปัญญาจากสัญญา พอปัญญาจากสัญญาขึ้นมา แล้วเราเห็นโทษเห็นภัยของมัน พอมันเห็นโทษมันก็หยุดใฮ่ใหม พอหยุดขึ้นมา

ถ้าปัญญาที่เราตริกในธรรม มันตริกในธรรมมันก็เป็นสัญญา แต่พอตริกในธรรมขึ้นไป เรามีความตั้งใจมีความเป็นไป มันจะเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิ

อย่างไร เพราะเราใช้ปัญญาเพื่อความสงบของใจ ปัญญาเพื่ออบรมสมาธิ แต่ถ้าเราใช้ปัญญาทำมาหากิน เราใช้ปัญญาทางโลก เราวิตกวิจารณ์ เราคิดกัน เรามีขบวนการที่เราใช้ความคิด นั่นเป็นสัญญา โลกียปัญญา คือ สัญญาตลอดชีวิตไป สัญญาอันหนึ่งถ้าไม่ได้เปลี่ยนแปลง ไม่ได้ใช้ขึ้นมา มันจะเป็นสัญญากับสัญญาไปตลอด

แต่สัญญาอันหนึ่ง เราเอาสติมาขยับยั้ง เอามาไตร่ตรอง ไตร่ตรองความคิดเรา สัญญาขึ้นมาไตร่ตรองความคิด คุณความคิดตลอดไป มันจะเป็นปัญญาอบรมสมาธิ มันมาจากที่เดียวกันนั่นแหละ เราถึงบอกว่ามันมาจากสมมุติที่นั่นแหละ มาจากจิตที่นั่นแหละ แต่คนใช้เป็นกับคนใช้ไม่เป็น ถ้าคนใช้ไม่เป็นมันก็ไม่เป็นวันยังค่ำ

อุจิตๆ มึงจะดูไปทำไม ไอ้ห่า มันต้องใช้ใคร่ครวญสติ พิจารณาจิตไม่ใช่ดู พิจารณาใคร่ครวญต่อสู้อย่างไร ทำให้มันเป็นสิ่งที่ดีขึ้นมา มาจากของสกปรกที่นั่นแหละ ข้าวเกิดมาจากดิน เวลากินข้าวนะ เวลาอาจารย์เขาพูด เวลาเป็นธรรมะนะ กินข้าวก็กินจืด มันมาจากจืด จืดกินใจ มันเป็นจืดหมดคนนะ แต่เราว่าข้าว ยิ่งว่าอร่อยๆ อร่อยขนาดไหน ทูเรียนกินเข้าไป มันก็เป็นจืดทั้งนั้น หยิบทุเรียนก็คือเอาจืดกัดปาก แต่อร่อยนะ

เวลาเขาพูดปรมาัตถธรรม เขาเตือนกันไง เวลาปรมาัตถธรรมเขาเตือน ดูอย่างพระเจ้าปเสนทิโกศลสิ กินมากจนอ้วนตุ้เลย แล้วไปเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าการกินมากมันอืด มันลำบาก มันทุกข์ พระเจ้าปเสนทิโกศลทนไม่ไหว ก็เลยให้พระพุทธเจ้าเทศน์ แล้วให้ทหารฟังจำไว้นะ แล้วเวลากินข้าวให้ยั้งข้างๆ คอยบอกไว้ว่า “คนอ้วน กินมากไม่ดี” ตั้งแต่นั้นมาก็เลยอดได้ เริ่มอดได้ พระเจ้าปเสนทิโกศลเลยเริ่มดีขึ้นมา

เวลากินมันอร่อยไง ดิด กินแล้วลืม พระพุทธเจ้าสอนไว้ก็ลืม ก็ให้หมาดเล็กไปจำมา แล้วเวลาจะกินข้าว ใ้หนี่มีหน้าที่ต้องให้ฟัง เวลาจะกิน ใ้หนี่ต้องยั้งพูดตลอดเวลา “กินมากไม่ดี กินมากสะสมโรค” มันเตือนสติตลอด ก็เลยกินน้อยลงๆ แล้วท่านก็ผอมลงๆ พระเจ้าปเสนทิโกศล ในพระไตรปิฎก ปเสนทิโกศลหรือพิมพิสาร จำผิดจำถูก ชื่อคนนี้เราจำผิดจำถูก จำผิดจำถูกแล้วมาสอนทำไม ก็เราอยากจะสอนนะ เราได้เนื้อหาสาระ แต่ใ้ความจำนี้ไม่ค่อยดี ไม่ค่อยดีนะ แต่ใครอย่าค้านนะ จำแม่น (หัวเราะ) ใครว่านี่จำแม่นนะ มีอะไรอีกไหม เนาะ เอวัง